

Millet Meclisi Açıldı

Gazi Hz. nin nutukları hem dahili hem haricî noktai nazardan mühimdir

Bu nutuk dinlendikten sonra fikirlerde hasıl olan intiba şudur ki İsmet Pş. Hz. tarafından şimdiye kadar yapılan işler Reiscümhur Hz. nin yalnız tasvibine değil, aynı zamanda takdirine de mazhar olmuştur.

Önümüzdeki sene zarfında Cümhuriyet ve inkılâbın selâmeti için gerek fırkalarda gerek hükûmette esaslı ıslâhat yapılacaktır

faaliyet yılını da milletimizin bir çok mühim ihtiyaçlarını temin ile geçireceğine eminim.

AGRI HAREKATI

Muhterem efendiler;

Geçen yılımız mühim hadiselerle doludur. Senelerden beri haricte beslenen fesat ve tecavüz emelleri bu sene Şark vilâyetlerimizde vatandaşlarımızın huzurunu bozan vak'alara sebep oldu. Teferrüatını bildiğiniz bu hadiseler vatan düşmanlarını ümitsiz kılan neticelerle bitirildi.

Bu neticeleri vatandaşların cümhuriyeti müdafaa için gösterdikleri alâka ve hassasiyete

[Alt tarafı 6 inci sayfamızda]

Kont Betlen

Dost Macaristanın Başvekili dün gitti

Kont Betlen dün camileri gezerken Macar Başvekili Kont Betlen dün sabah saat onda sefir M. Taht ile birlikte Ayasofya ve müzeleri ziyaret etmiştir. Kont

[Alt tarafı 5 inci sayfadadır]

V-A-K-I-T

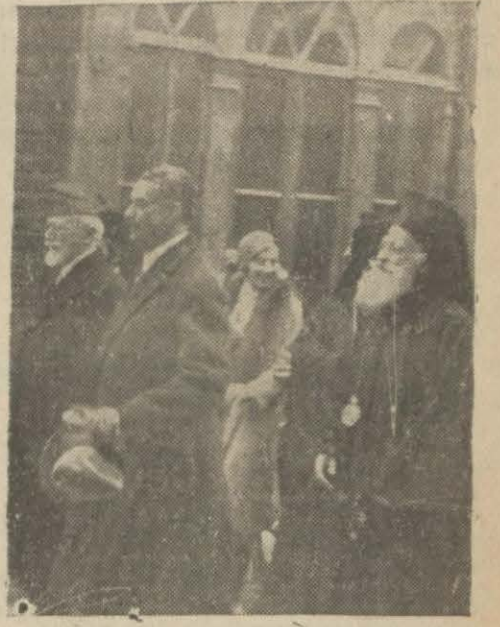
3 üncü tertip hediye
kuponu : No. 23

M. Venizelos şehrimizden geçerek Atinaya gitti

Yunan Başvekili ile Hariciye vekilinin Vakıf muharririne söyledikleri

M. Venizelos Ayasofya camii'nden çıkarken

M. Venizelos Patrikaneden çıkarken

M. Venizelos, Mihalakopulos ve maiyeti erkânı ile refikaları, dün sabah saat 8, 15 de hususi bir trenle Haydarpaşaya geldiler. Aynı trende Yunan gazetecileri de vardı. Hariciye Vekâleti kaleni mahsus müdürü Kemal Aziz B. ile bahriyeden kıymetli ve genç zabıtlarımızdan Nejat bey, M. Venizelosu mihamandar olarak tayin edilmişlerdi.

İstasyonda, M. Venizelos resmi merasimle karşılandı. Vali, Merkez Kumandanı ve vilâyet erkânı Yunan Başvekiline beyanı hoşamedî eylediler. Gar ve civarında büyük bir kalabalık vardı. M. Venizelosun geldiği günkü intizamsızlık yoktu. Fakat alınan tedbirler İstanbul türk matbuatı mümessillerini de seyirci vaziyetinde bırakmıştı. İstihpar vazifesi ve gazeteleri namına M. Venizelosu karşılamaya gitmiş olan gazeteciler inzibatı temin edenler tarafından, Yunan Başvekili ve maiyeti erkânı ile temastan menedildiler. Halkın alkışları arasında M. Venizelos ve rüfekaşı, seyrisefainin bir muşu ile Saray Burnuna hareket etti.

Sarayburnundan M. Venizelos otomobile vilâyete gelerek Valiyi ziyaret etti. Oradan Divanyolu ve Fatih tarikile Fener Patrikhanesine gitti.

PATRIKANEDE

Fener etrafında kesif bir halk kitlesi vardı. Zabıta da icap eden inzibat tedbirleri ittihaz etmişti.

M. Venizelosu Baş Papaz ve maiyeti merasimle istikbal eyledi. Fotiyos efendi tarafından büyük salonda kabul olundu. Patrik Efendinin yanında bütün Metropolitler, Despotlar ve rüesayı ruhaniye ile Yunan ve rum gazetecileri de bulunuyorlardı. Patrik efendi Yunan başvekiline hitaben irat ettiği uzun nutukta beyanı hoş amedi etti.

13 meb'us, 15 dosya

Mecliste 13 meb'usu bulunan yeni fırka, hükûmeti tenkit için on beş büyük dosya hazırlamıştır.

— Gazeteler —

M. Venizelos, Patrik dairesinden çıkarak kilise dairesine gitmiş, bir ruhanî ayın yapılmış ve ölmüş Patiklerin yağlı boya resimlerini seyretmiştir. M. Venizelos Patrikaneden alkışlar arasında çıkmış ve Kariye camisi ile surlar

M. Venizelos, Patrik dairesinden çıkarak kilise dairesine gitmiş, bir ruhanî ayın yapılmış ve ölmüş Patiklerin yağlı boya resimlerini seyretmiştir. M. Venizelos Patrikaneden alkışlar arasında çıkmış ve Kariye camisi ile surlar

13 meb'us, 15 dosya

Mecliste 13 meb'usu bulunan yeni fırka, hükûmeti tenkit için on beş büyük dosya hazırlamıştır.

— Gazeteler —

— Ah iki meb'usumuz daha olsaydı ...

Gazinin nutku önünde

Ankara, (Başmuharririmizden): Gazi Hazretlerinin B. M. Meclisinin açılması münasebetile bugün irat ettiği senelik nutuk tahmin edildiği veçhile hususi bir ehemmiyeti haizdir.

Nutuk şark hadiselerini, millî para buhranlarını, iktisadî ve malî işleri nurlu bir projektör ile aydınlatarak her birinde elde edilen muvaffakiyetleri tesbit etmiştir. Ve elde edilen muvaffakiyetlerin istihsalinde amil olanlara ayrı ayrı takdir hissesi vermiştir.

Diğer taraftan Rusyada hariciye vekilimizin kabul tarzı ile Yunan ve Macar başvekillerinin Ankarayı ziyaretlerindeki ehemmiyet pek güzel canlandırılmıştır.

Nihayet yeni fırkaların zuhurile siyasi hayatımızın yeni bir safhaya girmesinden mütevellit vaziyet üzerine Büyük Millet Meclisi azalarının nazar dikkatleri celbedilmiş, bu hususta şimdiye kadar yapılan tecrübelerden cümhuriyetin bekası, inkişafı yolunda fırkaların içerilerine girebilecek gayri samimî ve gizli maksatlı unsurlara kanun fevkinde emel besleyenlere karşı kat'i bir vaziyet almak lâzımgeldiğine işaret edilmiştir.

Sorru demokrasi namına serbestii matbuat suiistimallerine karşı dikkat tavsiye olunmuştur, nihayet önümüzdeki senenin ki sene içinde yapılacak intihabat hatırlatılarak vatanadaş rejimin emniyet ve masuniyet ile tezahür edebilmesi için kanunî ve idarî sahalarda tedbirler almağa ihtiyaç bulunduğu anlatılmıştır.

Gazi Hazretlerinin nutku baştan ağız gaza kadar dinlendikten sonra fikirlerde hasıl olan intiba şudur ki İsmet Paşa hükûmeti tarafından şimdiye kadar yapılan icraat Reiscümhur Hazretlerinin yalnız tasvibine değil aynı zamanda takdirine mazhar bulunmaktadır.

Önümüzdeki sene zarfında cümhuriyet ve inkılâbın baka ve selâmeti için gerek fırkalarda gerek hükûmette esaslı ıslâhat yapılacaktır.

Mehmet Asım

Ankara, 1 (Telefonla) — B. M. Meclisinin küşadı münasebetile bugün Ankara, tarihi günlerinden birini daha yaşadı Halk daha saat on ikide meclisteki samiin yerlerini kâmilen doldurmuştu. Meb'uslara ait yerlerin bir kısmı samiine tahsis edilmişti.

Reiscümhur Hz. tam saat on üç buçukta meclis binasını teşrif buyurarak Reis, divanı riyaset erkânı ve vekiller tarafından istikbal edildiler. Müşarünileyh Hz. bir müddet meclisteki mesai odalarında meşgul oldular ve bazı meb'usları kabul buyurdular

CELSE AÇILIYOR

Saat (14) e geldi. Süfere ve erkân locaları tamamen dolmuştu. Bu sırada içtima davet zilleri çalmağa başladı. Koridorlardaki meb'uslar salona girerek yerlerini işgal ettiler.

Kürsiye birinci reis vekili Hasan Trabzon Bey çıktı. Nisabi ekseriyet olup olmadığı anlaşılacak üzere yoklama yapıldı.

İsimleri Ruşen Eşref bey okudu. Birinci reis:

— Nisabi ekseriyet var diyerek kürsüden indi.

Tam saat on dördü on geçe Rdisicümhur Hz. salona girdiler. Herkes ayağa kalktı. Sürekli alkışlar arasında kürsüye ilerliyen Gazi Hz. ağır ağır başlayan bir sesle saat ondördü on iki geçe nutuklarına başladılar.

GAZİNİN NUTKU

Büyük Millet Meclisinin muhterem azası;

Yüksek heyetinizi hürmetle selemlayarak yeni toplanma gününü açıyorum. Memlekette büyük ıslâhat ve nafi icraatıyla mümtaz olan üçüncü büyük Millet Meclisinin önümüzdeki son

ziyaret ettikten sonra Süleymaniye camisine gelmiştir. Süleymaniye'den sonra, Yunan Başvekili cami karşısındaki evkaf müzesini de ziyaret etmiş ve Ayasofyaya gelmiştir.

Ayasofyada M. Venizelos fazlaca kalmıştır.

Topkapı ve diğer müzeleri de gezdikten sonra halkın alkışları arasında Yunan General Konsolosluğuna, saat 13, 55 de, gelmiştir.

BEYOĞLUNDAKİ KALABALIK

Daha sabahleyin 10 dan itibaren Beyoğlu halkı ve Rumlar İstiklâl Caddesinin iki tarafını ve konsoloshanenin bulunduğu Ağa Haam sokağını doldurmuştur. Dün sabah Taksim'de bir yangın oluşu ve etfafeinin caddedeki faaliyetinin de kalabalığı İstiklâl caddesindeki geçilmez bir hale getirmişti. Bu esnada, gene vazifelerini görmek isteyen gazeteciler vesikalarını gösterdikleri halde zabıta mumaanat etmiştir.

M. Venizelos, Madam Venizelos, Mihalakopoulos Yunan başpapası ile KONSOLOSHANEDE

Yunan general konsolosu M. Dalynos ve Madamı, M. Venizelosla bir öğle yemeği vermişlerdir. Bu ziyafete sefalet erkânı ve M. Venizelosun bütün rüfekası iştirak etmişlerdir. Bu esnada Büyük Ada Metropoliti M. Venizelosla ziyaret etmek istemiş ise de kabil olmamıştır. Misafir Başvekil saat 15,15 de Boğaz içine otomobile bir gezinti yapmış. Büyükdere'de bir müddet kaldıktan sonra dönüştü Dolmabahçe sarayında yarım saat kalınarak çay içmiştir. M. Venizelos saat 18 de tekrar konsoloshaneye gelmiş ve Giritli Müslüman vatandaşlarını kabul arzusunu izhar ederek başta müderris Fazıl beyin olduğu yedi kişilik bir heyeti kabul etmiştir.

GAZETECİLERLE HASTAHAL

M. Venizelos bundan sonra İstanbul matbuatını kabul etmiş ve hepsinin ellerini sıkarak:

— Size vadedtiğim, demiş, istediklerinizi sorunuz hepsine cevap vereceğim.

Bunun üzerine gazeteciler M. Venizelos'a intibaları, yeni aktedilen muahedeler hakkında fikirlerini sormuşlar ve Yunan Başvekili Ankarada gazetecilere söylediği sözleri tekrar etmiştir.

Ankarayı nasıl bulduğunu hakkındaki suale, M. Venizelos şu cevabı vermiştir:

— Ankara yeni teşekkül eden, iyi bir plan üzerine yapılan bir merkezdir. Hükümetin. Bilmem İstanbul Ankarayı kıskanıyor mu? Fakat ben samimi bir insanım bunun için samimi söyleyeceğim. Hükümet merkezinin İstanbuldan Ankaraya nakledilmiş olması büyük bir manaya delâlet eder. Osmanlı imparatorluğu yıkıldı, siz yıkıldınız. Artık bir Osmanlı imparatorluğu yapmak da istemiyorsunuz. Hükümet merkezini Ankaraya naklettiniz, milli bir hükümet yapmak istediniz, demokrat bir cumhuriyet yaptınız. Biz de demokrat bir hükümetiz, anlaştık, artık dost olduk. Bu yaptıklarımızın devamlı ve feyizli olacağını zannediyorum. Bunlar kâğıt üzerinde kalmyacaktır. Yaptıklarımızın iki milletin bilhassa yakın şarkın menfaatine olacaktır.

— Kont Bethlen ile Ankarada aynı zamanda buluşmuş olmanıza hususi bir ehemmiyet atfedip, bundan bazı manalar çıkarıyorlar?

— Bu buluşma kat'iyyen bir tesadüften ibarettir. Hususi bir mana istihracına gelince size şunu söyleyeyim ki ben iktidar mevkiine gelince bütün civar memleketler ile derhal dostluk muahedeleri yapmağa çalıştım ve İtalyadan başladım. Sonra Belgrada giderek orada anlaştım. Bulgarlarla müzakereye başlıyarak Türkiye'ye geldim, bildiğiniz veçhile çok iyi esaslar üzerine anlaştık. Şimdi Bulgarlarla işimi bitirmek üzereyim. Etrafda başka yabancı millet de göremiyorum. Ziyaret bu merkezde iken, esasen kendilerile bir dostluk ve ticaret muahedelerile de bağlı olduğumuz Macarların Başvekili

ile dost bir toprakta tesadüfen buluşmamıza, kendisile bağlı olduğumuz Yugoslavyanın hususi bir mana verişini anlıyamıyorum.

M. Venizelos gülerek gazetecilere sordu:

— Siz ne dersiniz?

Sonra ilâve etti:

— Yugoslavya düveli muazzamadan değildir. Kuvvetli bir balkan komşumuzdur.

— Eksellans, madem ki istediğimiz suallere cevap vereceğinizi vadedtiniz, bir Türk - Yunan ittifakının bahrisefit havzası siyasetindeki rolü ve tesiri hakkında ki fikrinizi söyley misiniz?

M. Venizelos sualimizi şu suretle taslihi etti:

— Şarkı bahri sefit havzasında mı demek istiyorsunuz Bu yakın şark ve iki millet için emniyet ve müsalemete doğru bir adım daha ileri demektir. Biz küçük kuvvetler olduğumuzu zannediyorum. Hiç bir gruba bağlanmak istemiyoruz. Bütün milletleri sulha götüreceğiz gayeler takip ediyoruz. Bahri sefit havzası deyince orada büyük devletler var, İtalya, Fransa bilhassa küçükük Malta ile asıl Bahri sefit hâkimi olan İngiltere. Bütün havzanın muvazenesi onlardadır.

M. Venizelos bundan sonra ötedenberi harp aleyhtarı olduğunu ancak kat'i mecburiyetler tahtında harbe girdiğini ve Balkan ve umumî marbe nasıl işbirak ettiğini Ankarada bir refikimize anlattığı gibi aynen anlatıp eski Osmanlı imparatorluğu idaresini, bundan mesul tuttuktan sonra:

— Ben, dedi, efkârı umumiyyenin bilmesi lâzım ki türk düşmanı değilim, milletin dostuyum.

Sonra, yanında duran Girit müslümanlarından kendisini ziyarete gelmiş olan vatandaş Sürür Zade Ali beye dönerek:

— İşte eski bir dostum, dedi, türk bir giritli, size ötedenberi Türklere hakkından ne düşündüğümü anlatsın.

Sürür Zade Ali Bey, şu sözleri söyledi:

— 1912 senesinde Atınaya gidiyordum. M. Venizelosla rast geldim. Beni luffen trenlerine aldılar ve dediler ki: "Türkiye ile daîma muhabbetle geçinmek istiyorum. Muharebeden içtinap etmek istiyorum. Türklere iyi dost olmanız istiyorum".

M. Venizelos gazetecilere döndü:

— İşte, dedi, ötedenberi sizin hakkınızda düşündüklerim.

Sevimli Yunan Başvekili, elinde mendille oynuyarak, düğümler bağlayıp çözüyor ve muhtelif suallere büyük bir sühuletle temas ederek cevap veriyor, bu kadar çetin meselelerden bahsederken zemine müsait nükteleri de geçiriyor, gazetecilere telmihler yapıyor, üçü ederek kendisinin de vaktile gazeteci olduğunu söyleyerek kalpleri kazandıktan sonra, gene zeki bir buluşla eski Yunanlılara has talâkat fakat kadim Atina talâkat ile imalar yapıyordu.

Akâliyetler meselesinin de iki hükümetin müşterek kararları ile halledildiğini söyledikten sonra, M. Venizelos Ankarada iki millet gazetecilerine başlanan mukarenet işinde yardım etmeleri hakkında söylediği sözleri tekrarladı. İki milletin eski müteakabil hislerinden, maziden bahsetti. İsmet Paşa ve Tefvik Rüştü Beylerin ilk fırsatta Atınayı ziyaret edeceklerini ve o zaman Türk gazetecilerini de beraber götürmek ümidi ni izhar etti ve tekrar herkesin ellerini sıkıp ayrılırken:

— İki devlet idaresi mukareneti yaptık. Ben milletimin bu işi tasvip ettiğine eminim ve biliyorum. Türk hükümeti bizimle aynı fikrindedir. Türk milletinin fikrini henüz bilmiyorum. Bu ciheti de siz, gazeteciler temin edecek, iki milletin refahına ve sulhün idamesine yardım edeceksiniz, dedi.

İSTANBULDAN AYRILIRKEN

Mösyö Venizelos, dün akşam saat 20 de bir muşla (Helli) kruvazörüne gitmiş ve torpitolarımız tarafından teşvi edilerek ve teşrifindeki aynı merasimle İstanbuldan ayrılmıştır. Yunan başvekili Türkiye'den ayrılırken biz de ona muahede imzasından sonraki kendi sözleri ve temennisi ile:

"Hayırlı olsun,, diyoruz.

MİSAFİR BAŞVEKİLİN HEDİYELERİ

Mösyö Venizelos, Ankaradan hareket ederken, İsmet Paşa ile Tefvik Rüştü Beye birer fotoğrafını hediye etmiş ve altına hattı destile "tesbit ve teyit e-

VAKIT in TELGRAF ve TELEFON HABERLERİ

Mülkî tayinler

Kaymakamlar arasında mühim değişiklikler yapıldı

Ankara, 31 — kaymakamlar arasında yeni tayinler, tebeddül yapılmıştır. Şark müddetini dolduranlardan Pertek kaymakamı Besim Bey Ayvalık, Varto kaymakamı Ramiz Bey Develi, Nazimiye kaymakamı Necip Bey Gedize, İspir kaymakamı Raşit Bey Eğirdire tayin edilmişlerdir.

Şark müddetini doldurmak üzere sabık Behisni kaymakamı Şemsettin bey Kigi, Zile kaymakamı Fuat Evacık, İlgaz kaymakamı Kâmil Garzan, Menemen kaymakamı İhsan Eruha, Develi kaymakamı Şakir Şatak, Gediz kaymakamı Mahir Saray, Çiçekdağı kaymakamı Celâl Muradiye Karaman kaymakamı Pertek, Kadirli kaymakamı Mitat Tutak Nevşehir kaymakamı Halit Nazimiye, Akdağ kaymakamı Abdülkerim Şirana, esbak Diyardin kaymakamı Ahmet bey İpire tayin edilmiştir.

Devrek kaymakamı Lütfi Foçaya, Of kaymakamı Sadettin İzniğe, sabık Buladan kaymakamı Saffet Koçhisara, Saiteli kaymakamı Hikmet İmroza, Eğirdir kaymakamı Cevdet Menemene, Muğla iskân umuru tasarrufiye müdürü Enver Devrek, stajını yapmış hukuk mezunlarından Hamdi Saiteli, İsmail Hakkı bey Çiçekdağı kaymakamlığına tayin edilmişlerdir.

İzmir hukuk işleri müdürlüğü

Ankara 31 — İzmir umurhukuk işleri müdürlüğüne Viranşehir kaymakamı Muzaffer B. tayin edilmiştir.

Mektupçular arasında

Ankara, 30 — Mektupçular arasında mühim tebeddül olacaktır, kararname ihzar edilmiştir.

Yeni tefrikamız

Kadinsız memleket

Yarıdan itibaren Vakit sütunlarında

"Artıköller adasına seyahat,, isimli tefrikamız bitti. Onun yerine yarıdan itibaren "Kadinsız memleket,, adını taşıyan çok cazip bir romana başlayacağız. Ömer Fehmi B. tarafından Almancadan terceme edilen bu eser VAKIT in, tefrikalarını intihapta gösterdiği itinanın yeni ve çok kuvvetli bir şahidi olacaktır.

dilen tarihi vekayin hatırası,, cümlesini yazmıştır.

M. MIHALAKOPULOSUN BEYANATI

Yunan Hariciye nazırı M. Mihalakopoulos cenapları şehrimizden ayrılmadan evvel İstanbul gazetecilerine bulunduğu beyanatta ezümle demiştir ki:

— Lokarnoda aktolunan beynelmilel misaklar arasında en mühimlerinden birinin Türk - Yunan misak olduğunu söylemekle mübalâğa etmediğim kanaatindeyim. İki memleket arasındaki hüfre ne kadar büyük olursa onu doldurmanın o kadar mühim bir hareket olduğu aşîkârdır. Fransız ve Alman vatanperverlerinin eski mücadeleleri bertaraf ederek memleketleri arasında bir anlaşma devresi vücude getirmeleri ve bütün Avrupanın terakki ve sulhü müsalemetini hizmet etmeleri bize bir misal idi.

Bu kuponu kesip biriktiriniz ; bir sıra kupon geldikten VAKIT in türlü türlü hediyelerinden birini kendi seçip alacaktır

HAINLER

Ağrı rüesasında tevki edildiler

Ankara, 1 — Ağrı dağı hareketi esnasında kaçmış olan Ağrı rüesasından İhsan Nuri ile Aptülkadirin İraniler tarafından tevki edildikten sonra Tibrize, oradan da Tahrana götürüldüğü haber alınmıştır.

Bunlar Tahrandaki tahtı tevkiye bulunmaktadırlar.

Hariciye vekili

Tevfik Rüştü Beyin Amerikaya gitmesi mevzuubahis

Amerikan ticaret nezareti müsteşarı türkiyeye geliyor

Bir aydanberi Avrupada seyahat etmekte olan Amerika hükümeti ticaret nezareti müsteşarı M. Klein iki gün sonra şehrimize gelecek ve Ankaraya gidecektir, M. Klein memleketimizde bir hafta kalacaktır.

Ticaret müsteşarını karşılamak üzere Amerikan sefaretine atış kommersiyali M. E. Gillespie dün Sofyaya gitmiştir.

Ankara, 1 — Amerika Ticaret nezareti müsteşarı Mister Klein bu ayın başlarında Ankaraya gelecektir. Müsteşar hükümet erkânımızla görüşecektir.

Mister Klein Amerika reisicumhurbaşunun aziz bir dostu bulunmaktadırlar.

Ankara 1 — Hariciye vekili Tefvik Rüştü B. in yakında Amerikaya gitmesi mevzuubahistir.

Atina seyahati

Ankara, 1 — Hariciye Vekili Tefvik Rüştü Bey nisanda Atınaya gidecektir. İsmet Paşa'nın iadei ziyaret tarihi henüz malûm değildir.

Her hafta

Salı günleri fırka toplantıları oladık

Ankara, (Vakit) — Bugünkü fırka içtimasında, müzakere edilecek bir şey olmasa bile her hafta Salı günleri saat onda H. fırkası heyeti umumiyyesinin içtiması lüzumu görüşülmüştür. Bu karardan sonra fırka faaliyetlerinin yeni bir safhaya girdiğini göstermektedir.

Meskut Tekkeler

Mektep ve kütüphane haline konuyor

Ankara, 1 — Maarif vekâleti maarif eminliklerine bir tamam göndermiş; maarife intikel etmesi lâzım gelen medrese ve tekke binalarile, talim ve tedrisi alâkadar eden kütüphane ve elyevm maarifçe istifade edilmeyen veya kısmen istifade edilen bina ve arsaların kıymet ve miktarlarını sormuştur.

Bunlardan bazıları tadilat yapılarak mektep ve kütüphane haline getirilecektir.

Başvekilimizin

istirahatleri

Ankara, (Vakit) — İsmet Paşa beş altı gündənberi geceli gündüzlü devam eden fasılasız meşguliyetlerinden yorulmuş olduklarından iki gün köşklerinde istirahat edeceklerdir.

1931 bütçesi

Ankara, 1 — 1931 bütçesi bu sabah meclise tevdi edildi. Yeni bütçe iki yüz dört milyon liradır. Geçen sene bütçesine nazaran yapılan 18 milyon tasarruf, tadili ve tenzili mukarrer bazı vergiler dolayısıyledir.

Sofya sefiri kim olacak

Ankara, 30 — Münhal sofya elçiliğine Tokat mebusu eski hariciye müsteşarı Şevki beyin tayin edileceği söyleniyor.

Tavukçuluk müessesesi

Ankara, 30 — Tavukçuluk müessesesi için Avrupadan cins tavuklar mübayaa ve Ankaraya sevkedilm.

Nekadar kambiyo alındı?

Ankara, 31 — kambiyo kanununa müsteniden mukabili döviz olarak temin edilmek suretile 23 teşrinievel akşamına kadar mevkiî tedavüle çıkarılan ihtiyat evrakı nakdiye miktarı 7,973,208 liraya baliğ olmuştur.

Türk ve Yunan reisleri cümhurları arasında

Yunan Cümhur reisi M. Zaymis Gazi Hz. nin çekmiş olduğu telgrafa şu cevabı vermiştir:

Türkiye Cümhur reisi Gazi Mustafa Kemal Hz. ler! "Türkiye - Yunan muahedelerinin imzalandığını bildiren telgrafımızı hüyük bir sevinçle aldım. Bu münasebetle, muhterem Reiscümhur Hazretleri, bu samimi tebrikâtım kabul etmenizi rica ederim.

Büyük bir emniyet havası içinde imzalanmış olmak itibarile de ehemmiyet kesbeden bu muaheder, yakın şark milletleri için bir sulh ve müsalemet devresinin esaslarını teşkil edecektir.

Yunan Reiscümhur reisi Zaymis

Millet Mekteplerinde Derslere Dün Merasimle Başlandı

Ticaret Aleminde

Çimento tröstü!

Alâkadar makamlar ehemmiyete meşgul oluyorlar

Çimento fiatları son günlerde yükselmeğe başlamış ve tonu 28 liraya kadar çıkmıştır. Halbuki Avrupa çimentosu buraya 18 liraya mal olurken yerli çimentonun daha yüksek fiatla satılması alâkadar makamların dikkatini celbetmiş ve yapılan tahkikatta beş fabrikanın birleşerek bir çimento tröstü teşkil ettikleri anlaşılmıştır.

Ticaret odası bu fabrikatörlere birer mektupla odaya davet etmiş de hiç biri gelmemiştir. Oda bunun üzerine ikinci bir mektup yazarak fabrikatörleri tekrar odaya çağırmıştır.

Diğer taraftan ticaret müdürlüğü de mesele ile ehemmiyetli surette meşgul olmağa başlamıştır.

Erzak fiatlarında değişiklik yok

Kış mevsiminin gelmesine rağmen erzak fiatlarında bir değişiklik olmamış, bazı yiyecekler ucuzlamıştır. Bu cümleden zeytin 15 kuruşa kadar inmiştir.

Keyf verici bir zehir

İngiliz doktorları tecrübe ettiler

Londranın iki doktoru son günlerde keyif veren, fakat meşgul olan bir zehir tecrübe ettiler.

Feskal olan bu zehiri Meksikanın bir takım yerlileri kullanmakta idiler. Son zamanlarda bu keyif veren zehir Avrupada da intişara başlamış, onun için bu tecrübe edilerek tesirlerini anlamak icap etmiştir.

Tecrübe neticesinde Avrupada diğer zehirlerin hepsinden pahalı olarak satılan bu zehrin insanın rüya ve hulya âlemi yaşattığı anlaşılmıştır.

Bunu tecrübe eden Dr. Makdonalt Kritikley, bu zehrin gözler kapalı ve açık olduğu halde insana sürü sürü rüyalar gösterdiğini, zehir tesirinin saatlerce devam ettiğini söylemiştir.

Dr. Makdonalt zehrin tesiri altında bütün gördüklerini kaydedebilmişken bütün gözlemlerini, keyif veren zehirleri tetkik eden cemiyete okumuş ve şu şekilde sözler söylemiştir:

"Bu zehir bu zemin üzerinde sarı benekler görüyorum. Bunlar gittikçe büyüyor ve çoğalıyor. Bunu müteakip kırmızı renk görmeğe ve hâkim olmağa başladı. Önemde koyu kırmızı renkli bir hal var. Renk mütemadiyen değişiyor. Koyu kırmızı açık pembeye, mavimsi altına döndü. Daha sonra gümüş paralar renginde bir beyazlık başladı. Bunlar birer şimşek gibi çakıyordu. Derken halının üzerinde her şey hareket geçti. Her şey oyluyor."

Zehrin tesiri şiddetlendiği zaman Doktor şunları kaydetmiştir:

"Önemde bir çimenzar var. Papatya larla süslü. Yavaş yavaş bu çimenzar bir gülüstana döndü. Sandalyeler peyda oldu. Bunların herbiri dönüyordu. Derken çiçekler kayboldu. Onların yerinde bir tarla görünüyor. Tarlanın içindeki her şey yılan gibi kıvrılıyordu. ramaktadırlar.

Kadının giri bu zehirden kullanmış ve bütün gün gülmüştür.

Bu zehri kullananlar ona alıştıktan sonra akl ve bedeni hastahlara uğramışlar.

Asılsız bir haber

Dün akşamki refiklerimizden biri, Polis müdüriyetinin Beyoğlu merkez memuru Emin beyi Boğaziçine tayin ettiğini, fakat Beyoğlu kaymakamlığının bu naklin doğru olmadığını ileri sürerek Emin beyi vazifesinden ayırmadığını ve şimdi Beyoğlunda iki merkez memurunun vazife gördüğünü yazmıştır. Vali muavini Fazlı beyden dün bu haber için mutaleasını sorduk:

Böyle bir şey olamaz. Havadisin aslı yoktur dedi.

Ördek tayyare

Alman mühendislerinden biri yeni bir tayyare imal etmiştir. Bu tayyareye "Ördek tayyare" ismi verilmiştir. Ördek tayyarenin kuşuk kısmı üç taraftadır. Bu suretle fırtına vakusu takdirinde tayyarenin muvazenesine asla hâlel gelmemektedir.

Millet Mektepleri

Millet mekteplerinin küşad münasebeti dersanelerden birinde dün akşam verilen müsamere

500 dersane

Millet mekteplerinde dün akşam derslere merasimle başlandı

Millet mektepleri dün merasimle açılmış ve derslere başlanmadan evvel müsamere verilmıştır. İstanbul vilâyet dahilinde olmak üzere açılan dersane adedi 500'dür. Fazla talip olursa dersaneler münhasıran ilk mekteplerde açılmıştır. Maarif müfettişleri ve maarif müdürü Haydar B. dün gece dersaneleri gezmiştir. Bir teftiş daima yapılabilmektedir.

Dersanelerde A ve B kursları bulunacaktır. A kursu yeni harfleri yeni öğrenecekler, B kursu harfleri bilipte umumî malûmatını arttırmak isteyenlere mahsustur.

Gece dersanelere devam edemeyecek hanımlar için de pazartesi ve perşembe günleri öğleden sonra dersler verilecektir. 1931 senesi mayısında umumî bir yoklama yapılacak ve 45 yaşına kadar olan her kadın ve erkekte millet mektebi şahadetnamesi aranacaktır. Şahadetnamesi olmayanlar hizmete alınmaya cakları gibi kendilerinden idareî vilâyet kanununun 68 inci maddesine tevfiyikan ve millet mektepleri talimatnamesi mucibince cezayı nakdî alacaklardır.

Cemiyetlerde;

AYAKKABICILAR CEMİYETİNDE İHTİLAF

Ayakkabıcılar cemiyetinin yeni seçilen idare heyeti arasında ihtilâf çıkmıştır ve neticede intihabın teçdidine karar verilmiştir. İntihap bugün yapılacaktır.

Sui istimal !

BİR MUHASEBECİ ROMANYAYA SAVUŞMUŞ

Dün işittigimize göre Beyoğlu zükür hastahanesinde büyük bir süistimal olmuş ve hastahane muhasebecisi Muhsin B. 7 — 8 bin lira kadar bir parayı zimmetine geçirdikten sonra Romanya'ya gitmiştir. Muhsin Beyin bu parayı bir seneden beri yavaş yavaş topladığı ve bir kısmın hastahanenin mübayaı memuru İbrahim ve sertabip Hamdi B. lerin imzasını taklit ederek sahte bonolarla temin ettiği rivayet edilmektedir. Bir hafta evvel Emanet müfettişleri tarafından yapılan tahkikatla bu sahtekârlık meydana çıkmış muhtelis memur aranmışsa da bulunamamıştır.

Müthiş bir maden kazası

Almanya'da vukua gelen ve yüzlerce amelenin telef olmasını mucip olan maden kazasının kurbanları gömülürken Fransada Maybah madenlerinde müthiş bir inhidam olmuş ve yüzüz mütecaviz adamın vefatına neticelenmiştir. Bu yeni maden kazasının esbabı anlaşılammıştır. Madenin içersinde inhidamla beraber bir harik zuhur etmiş ve men fezlerinden alevler fışkıрмаğa başlamıştır. Zannedildiğine göre Maybah afetinin sebebi bir dikkatsizlik eseri olarak grizo gazının parlamasıdır. Kazanın dehşeti moden civarında yaşayan ve çoğunun akrabası madende bulunan halk üzerinde pek elim bir tesir bırakmıştır.

Mücadele!

Zeynel Besim B. elim vesikalarla dolu diyor

Izmirde Hizmet gazetesi sahibi Zeynel Besim Beyle Yeni Asır başmuhariri İsmail Hakkı B. arasında mahut mektup yüzünden açılan münakaşa bütün şiddetle devam etmektedir.

İsmail Hakkı B. gazetesinde Arif Oruç Beye kat'iyen mektup yazmadığını iddia ederek kendisini dönlelikle itham edenlere ağır bir lisan kullanmakta namussuz, alçaklar gibi ağır kelimeler yağdırmaktadır.

Diğer taraftan Zeynel Besim Bey bütün bunlara sükûnetle mukabele etmekte ve meseleyi hâl için bitaraf bir jüri heyetinin teşkilini teklif etmektedir. Zeynel Besim B. dün bu hususta bir muharririmize şunları söylemiştir:

"— İddiamda musirrim ve musir kalacağım. İsmail Hakkı B. jüri teklifine yanaşmadı, kaçtı. Ben pazartesi günü Izmirde gidiyorum. elim vesikalarla dolu. Orada derhal mücadeleye başlayacağım..."

Küçük haberler

* YAVUZUN MALTA ZİYARETİ — Bir gazete Yavuzun Hamidiye, Mecidiye kruvazörleri Berk ve Peyk torpitolariyle beraber Malta'ya bir ziyaret yapacağını yazmıştır.

Filvaki Yavuzumuzun ilkbaharda Malta'ya bir ziyaret yapması muakerridir. Fakat bu ziyarete Hamidiye, Mecidiye, Peyk ve Berk iştirak etmeyeceklerdir. Malta ziyaretini Yavuz yalnız yapacaktır.

* MUALLİMLERİN İSTİHUAK KOOPERATIFI — İstanbul lise ve orta mektep hocaları yeni bir istihlak kooperatifini teşkil etmişlerdir. Bu kooperatif Muallimler birliğinin kontrolü altındadır. Kooperatif bu ayın ortasına doğru muameleye başlayacaktır.

* GAYRİ MÜBADİLLERİN EMLAKI — Gayri mübadillerin emlakine kıymet için Yunanistana gidecek olan heyeti maliye vekâleti nihayet bu on gün zarfında teşkil edecektir. Bu heyetler iki ay zarfında işlerini bitirmiş olacaklarına nazarın 2,5 - 3 ay zarfında tevziatı kabul olacaktır.

* REİSİCUMHUR Hz. LAMİA HÜSREV Hn HATIRINI İSTİFSA ETTİLER. — Tahran büyük elçisi Hüsrev B. in refikaları Lamia Hüsrev Hn. nin 15 gündenberi rahatsız olduğunu haber alan Reisiicumhur Hz. Vali Muhittin Beyi Dr. Neşet Ömer beyle birlikte hastanının istifsaı hatırına memur buyurmuşlardır.

BULGAR SEFİRİ. — Bulgar sefiri M. Pavlof dün Ankaradan şehrimize gelmiştir. M. Pavlof şu beyanatta bulunmuştur:

"— Yunan Başvekilinin Ankarayı ziyaretleri ve Türk - Yunan mukarenetinin kuvvetlenmesi Balkanlar için çok mucibi memnuniyet, bir hâdisedir.

Artık Balkanlarda harp tehlikesi olmadığı kanaatindeyim. Asıl mesele, Balkanların menafini telif etmektir ki müştereken çalışarak bunu temin etmek mümkündür.

Sefir bundan sonra Türk - Bulgar dostluğundan bahsetmiş ve: "Türkiye ile Bulgaristan arasında münazeifih mühim bir mesele kalmamıştır" demiştir.

KAÇAK RADYO KULLANANLAR TAKİP EDİLECEK

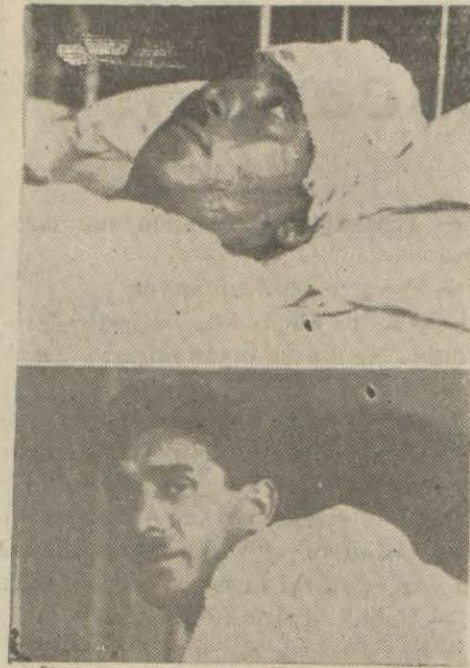
Radio şirketi Vilâyete müracaat ederek kaçak radyo alanların takibini rica etmiştir. Vilâyete bunu polis müdürlüğüne havale etmiş ve her mntakada bulunan radyo sahiplerinin listesini istemiştir.

Radio şirketi bu liste üzerinde tetkikatta bulunarak ruhsatsız radyo alanları mahkemeye verecektir.

Halk bilgisi derneği üç yaşına girdi

Halkbilgisi derneğinin üçüncü senesi münasebetle dün gece konservatuvarda bir müsamere verilmiştir. Müsamerede bir çok zevat hazır bulunmuş, milli oyunlar oynanmış, şarkılar söylenmiştir.

Cinayet

Bir meyhanec tarafından otomobil içinde yaralananlar hastanede

Otomobil içinde

Bir meyhaneci iki genci ağır surette yaraladı

Evvelki gece saat ikide Beyoğlu Bayram sokağında iki kişinin ağır surette yaralanması neticeden bir kavga olmuştur.

Kasımpaşalı Sabaheddin, Zeki ve meyhaneci Hilmi isminde üç arkadaş iyice sarhoş olduktan sonra bir otomobile Bayram sokağına gitmişlerdir.

Yolda üç arkadaş arasında henüz anlaşılamayan bir sebepten kavga çıkmış meyhaneci Hilmi Salâhettin ve Zeki efendileri kama ile ağır surette yaralamıştır.

Carih vakadan sonra derhal kaçmış; mecruhlur yetişen polis memurları tarafından Beyoğlu erkek hastanesine kaldırılmışlardır.

Carih meyhaneci Hilmi dün sabah Kasımpaşada saklandığı yerde bulunmuş ve Taksim merkezinde ifadesi alınmıştır.

Mecruhlardan Salâhettinin yaraları mide üstünde ve kolundadır.

Zeki de sırtından ahiçerlerine kadar giren derin bir bıçak yarası olmuştur.

Postada;

POSTA BAŞMÜDÜRÜ ANKARAYA GİTTİ

İstanbul Posta başmüdürü Hüsnü B. Ankaraya gitmiştir. Orada yeni makineler ve kadro işlerle meşgul olacaktır.

Hüsnü beyin diğer bir vazifeye tayini ihtimalinden de bahsedilmektedir.

Belçika ve Rusya münasebatı

Belçika hükümeti sovyet Dumpingine karşı gelmek için bir takım tedbirler almış Sovyet Şûralar ittihadi tarafından Belçikaya ithal edilen emtianın ziraat nezareti ve ya sanayi nezareti tarafından müsaade şahadetnamesi olmadan ithal olunmaması hakkında bir karar ittihaz etmiştir.

Rusya hükümeti bu karar haber alır almaz mukabele bilmişilde bulunmağa karar vermiştir. Rus münakalât komiseri Belçikaya olacak ihracatın durdurulmasını emretmiştir. Anverse müteveccihen hareket ettirilmiş olan yirmi iki vapur Rotterdamda tevakkuf emrini almışlardır. Bunun üzerine Belçika ithalât müesseselerinden bir çoğu alman tedabire karşı şiddetle protesto etmişlerdir.

Sovyetler Rotterdamda 300.000 ton zahire alacak bir antrepo satın almışlardır.

Anvers limanını bütün bütün terk etmek istedik'leri zannediliyor. Anvers ithalât müesseselerinin Moskovadan aldıkları mektuplara göre Rusya hükümeti Rus emtiası Dumpingine muhalefet eden bütün hükümetlere karşı aynı suretle harekete karar vermiştir.

Meş verildi

Dün Vilâyet ve Emanette memurlara maaşları verilmiştir.

Adliyyede

Beraet ..

Hüsnü Pehlivanı öldüren serbest bırakıldı

Davutpaşada bir gece kardeşile beraber eve gelirken önlerine kaçan ve üzerlerine hücum eden Hüsnü Pehlivanı öldürmekle maznun Ömer Abit hanı odabaşısı Ali Ef. nin muhakemesi, İstanbul ağır ceza mahkemesinde dün bitmiştir.

Ali Ef.nin nefisini müdafaa halinde bulunduğu noktadan beraetine karar verilmiş, serbest bırakılmıştır.

BÜYÜKBABA VE TORUN

Çatalca'da Nakkaş köyde büyükbabası Sadıkı öldürmekle maznun Hüseyin, yaşının küçüklüğü düşünülerek idama bedel 15 seneye mahkûm edilmişti. Yaş noktasından bazı tetkikat yapılmak üzere Temyizin nakzettiği bu dava, dün bir istilâma cevap gelmediğinden talik olunmuştur.

KUYUYA ATMIŞ MI?

Silivride komşusu Sıdika H.m çocuğunu kuyuya attığı iddiasile mahkemeye verilen Bahriye H.m muhakemesinde dün ağır ceza mahkemesi birkaç şahit dinlemiştir.

Bazı şahitler çocuğun sürüklendiğini gördüklerini, fakat kuyuya atıldığını gördüklerini söylemişler, muhakeme başka şahitlerin celbine kalmıştır.

HIKMET B.İN MUHAKEMESİ

Bandırma ağır ceza mahkemesi reisî Hikmet B. mezunen İstanbul'a gelmiştir.

Hikmet B. aleyhinde istinak tahkikatını ifşa kaydıla bu noktadan verilen mahkûmiyet kararının bozulduğunu yazmıştı. Nakzen muhakemeye 8 teşrinisani cumartesi günü Bursa ağır ceza mahkemesinde başlanacaktır.

Bir falcı kadın neler söylüyor

Romanyada doğmuş ve küçük yaşta Hindistana giderek orada yerleşmiş olan "Leylâ Terfer", isminde bir kadın "N. V. Jurnal", namındaki gazeteye atıdaki beyanatta bulunmuştur:

Bundan 25 sene evvel Musolini, sosyalist olması dolayısıyla İtalyadan hudut harici edilmiş ve İsviçreye gelmişti. Ben de o tarihlerde İsviçrede bulunuyordum. Tesadüfen Mussolini ile görüştim. Bir gün, İtalyada milli teşkilâtın başına geçeceğini ve milleti idare edeceğini daha ilk görüştüğümüzde Musoliniye söylemiştim. Bu söylediklerim tahakkuk etti. Musolini mevkii iktidara geldikten sonra Romaya gitti ve kendisini ziyarete ederek İsviçrede söylediklerimi hatırlattı. Mussolini senelerle evvelki keşfimdten dolayı beni takdir etti.

Şimdi de size yeni bazı şeyler söyleyeyim: Yakın bir zamanda Musolini, İtalyan hudutlarını hiç harbetmeden siyaseten genişletmeğe muvaffak olacaktır.

Küçük Balkan hükümetleri arasında bazı anlaşamamazlıklar olacak. Fakat bunlardan Avrupa siyaseti kat'iyen müteessir olmayacaktır.

Almanya çok buhar yükselcek ve yakın zamanda Avrupada, hükümdarlık zamanındaki nüfuz ve mevkii alacaktır.

Avusturyanın Rusya ile birleşmesi bil lamıyacaktır. Rusyada da demokrat ve parlâmentolu bir idare teşsis edecektir.

İntilte müthiş malî ve İktisadî buhran geçirecek ve bu çok müteessir olacaktır. Bir miktar arazi de kaybedecektir. Fransa bugünkü vaziyetini muhafaza edecektir.

Teşekkür

Gazetemizin 14 yaşına basmasını hararet ve samimiyetle tebrik eden Kastamonuda çıkan Doğruluk refikimize teşekkür ederiz.

* * *

Teşhisteki kudret ve fenni tedavideki hazakatile maruf olan Dr. Muallim Hafız Cemal B. duçar olduğum dahili bir hastalığı az bir zamanda ve kemali ihtimam ile tedavi ettiğinden dolayı kendisine teşekkürü bir vecibei minnettari addederim.

Tahmis sokağında 85 numarada Ali

Bir avın encamı ..

İngilizceden

Sör Noel çok talisiz bir adamdır: Bir gece (Calais) den (Trouville) e kadar yaptığı bir otomobil gezintisinde bir kaza geçirmiş ve bu sebeple otele geç gelmişti.

"Hotel grand - royal imperial., de boş olarak banyosuz bir oda vardı. "Trouville., dolu idi. Bu oteli ise diğerleri ile rekabet kabul etmeyecek kadar iyi buluyordu. Bunun burada kalmağa karar verdi.

Sör Noel bazı cihetlerde talihli bir adamdır:

Akrabaları ya ölmüşlerdi, yahut ta kendisine bar olmayacak kadar müreffeh idiler. Her işten anlar bir uşağı vardı. Yirmi yedi yaşında ve kadınların nazari dikkatini üzerinde tophiyabilecek kadar yakışıklı idi. Sihatine ise hiç diyecek yoktu.

Otelin temiz koridoruna girdiği vakit fikrine yalnız bir şey hâkim oldu:

Hayatı kapkara görüyordu. İyi bir daire bulamamıştı. Şoförü tahammül edilmeyecek kadar aptaldı. İşin en fenası:

"Lady Bell., denilen müz'ic bir kadının aynı otelde bulunması idi. Hop-pa ve ruhsuz kızın her akşam gezdir-mek felâketini düşünürdü. Çünkü gayri ihtiyar yüzünü buruşturdu. Onun nazârında bütün kadınlar yirtici birer hayvandan başka bir şey değil idiler. Bütün bu düşünceler içinde odasına doğ-ruldı. Kapıyı açtı:

Yatağa genç bir kız yatıyordu. Uzun ve siyah saçları omuzlarına dökül-müştü. Yüzü bir statü kadar zarif ve güzeldi. Bu muhteşem tabloyu hayretle, heyecanla seyretti. Sonra birdenbire yanlış bir odaya girdiğini anladı. Aynı zamanda yatağın karşısındaki ay-nadan kızın kendisini gördüğünü farketti. Durada yapılması lâzımgelen şey-yavaşça kapıyı kapayıp bu mahrem di-yardan uzaklaşmaktı. "Noel., de öyle yaptı...

Derler ki: Tabakai şebekiye üzerinde kalan en sabit hayaller kalpte en derin sarıntılar husule getirirlerdir.

Noel bu akşam itiyadı hilâfına acele acele soyunurken o uzun saçlı gü-zelden başka hiçbir şey görmüyordu.

Ertesi sabah kahvaltıda inerken gar-rip bir üzüntü içinde idi. Akşam yanlış-lıkla ziyaret ettiği dairenin numarasını almağı unutmamıştı. Fakat o saçları, o yüzü, o endamı görür görmez tanıya-cağından emindi. Kahvaltı masasında otururken elindeki gazeteyi açtı. Sahi-felerin ucundan salonu kontrol etti. Uzun saçlı güzelden eser yoktu.

Mevkii salona girip çıkanları tama-mile görecek mükemmel yeti haizdi. Bu fırsatı kaçırmıyarak kapıyı tarassuda başladi.

Yarım saat sonra dikkatinin zaiflediğini, gözlerinin bozulduğunu hissetti. Tam bu sırada Lady Bell yaralı bir fil gibi sallana sallana odasına dahil oldu. Noel kaçmak için beyhude yere çabaladı. Lady Bell doğru yanına gelmiş ve oturmuştu:

— Azizim seni görmek istiyordum. Senin müthiş bir ikna kabiliyetin var. Kızım sabit bir fikre saplanmış. Rahi-be manastırına gitmek istiyor.

— Bu; vicdani bir mes'eledir. Uğraşmak kâr etmez.

— Fakat o henüz bir çocuktur mektebini daha geçen gün bitirdi. Sen yanlış anlamıyorsun. Ben küçük kızından bahsediyordum. "Diana" dan Noel kurtulmak için istiaçal etti.

— Elimden geleni yaparım Lady Bell dedi ve elini uzattı.

Noel akşam yorgun ve mahzun bir halde oturmuş dansedenleri seyrediyordu. Bir sesin onu çağırduğunu duyunca döndü.

— Noel seni arıyordum.

Eski bir dostu sen bir tavırla yanına oturmuştu.

— Seni "Mis Bell., e takdim edeyim.

— Teşekkür ederim. Ben onu tanırım.

— Fakat o seni tanıyor.

— O halde küçük kıızı Dianayı söyliyorsun. Ne olursa olsun onları görmek istemiyorum..

Dostu yavaşça kulağına eğildi:

— Yavaş söyle yanımdaki masada oturuyor... "Noel., yan tarafa bakınca gözlerinde şimşek çaktı. Aradığını nihayet bulmuştu. .Bu; manastıra gitmek ten vazgeçmeği deruhte ettiği kızdı. — Çabuk beni takdim et.

Mis Bell manastıra gitmekten vazgeçmişti. Noel ile düğünleri mevsimin en şayanı dikkat bir hadisesi oldu. Bal ayından sonra Noel genç karısını malikânesine götürdü.

Dairelerini gezelerken sıra yatak odasına gelmişti. Miss Bell ellerini çırparak:

— Ne güzel! dedi. Fakat bir şey hoşuma gitmedi. Keşki aynalı dolap kapının karşısında olsaydı. O zaman yatakta yatarken içeri kimin girdiğini görebilirdim.

Noel bir ay evvel Hotel Royal deki emsalsiz sahneyi gözünün önünde canlandırarak gülümsedi...

Nakleden:
Hasan Şükrü

Madenlerde Maten gazını haber veren hayvan

Japonyada rakseden sıçanları son zamanlarda daha faydalı işlerde kullanmağa başlamışlardır.

Bundan dört sene mukaddem Japon lar madenlerde "Metan" gazı zuhûr ettiğini haber vermek için kanarya kuş-ları kullanmakta imişler. Ve kuşların düşmeğe başlamalarından gazın zuhûr ettiğini anlayan amele de hayatlarını kurtarmak için dışarıya kaçıyorlarmış. Fakat kuşlarla beraber amelenin de düşmeğe başlamasından bu tedbirin kâfi ve kat'î olmadığını anlayan Japon lar rakseden sıçanları madenlere getirip tecrübe yapmışlar ve neticede sıçanların "Metan" gazının zuhûr edeceğini daha evvel hissettiklerini anlıyarak kanaryaların yerine sıçanları ikame etmişler. Bu sıçanlar madenlerde muhifî daire şeklinde gezmekte ve gazın zuhûr edeceğini hissedince 8 rakamı şeklinde gezmeye başlamakta imişler. Bunu gören amele gazın zuhûr etmek üzere olduğunu anlar ve derhal dışarı çıkar-mış. Bunun için Japonyada bu sıçanlar ameleyi "Metan., gazı kazasından kurtaran en mühim ve kıymetli bir vasıta telâkki olunmaktadır.

Tayyare ile tevkif

(Detroit) şehrinde Mösyö Jerry Dakleynin katili olan bir hay-dudun tevkifinde bir tayyarenin büyük bir rol oynadığı ihtimal tarihte birinci defa vuku buluyor. Bu haydut cinayetini ika et-tikten sonra, Nev-Yorka iltica etmiş ve oradan İtalyaya firar etmek üzere bir vapur beklemekte idi.

(Detroit) gizli polis memur-larından Mösyö LT. Hoffman, üç motörlü bir Ford tayyaresi ile şehri mezkûrdan yarı gecede hareket ederek tayyaresinin fenerleri sayesinde 5 saat bir çeyrek zaman zarfında Nev-Yorka vasil olmuştur.

Bu seyahat trenle yapılmış olsaydı 14 saat sürecekti. Mumaileyhin müvasalatından birkaç saat sonra katil bir Bankada yakalanmıştır.

Tayyarenin yardımı olmasaydı haydut her halde polisin pençe-sinden kurtulmuş olacaktı.

SUTUNLARDA SEYAHAT

Hatırlar !

Bizde çignenmiş sakıza döndürülen şeylerden biri de şu "Hatırat., lardır. Hele birkaç yıl evvel, hemen her eli kalem tutan, kendi hatıratını yazmış ve bastırmıştır.

Gerçi istiyenler, kendi ömürlerin-jurnalına tutmakta serbesttirler. Fakat, bunların kıymetini yalnız kendileri bilirler. O sayıfalarda başkalarına alâka verecek bir şey yoktur.

Neyse o devirde bir "hatırat moda-sı., devri adını alarak geçti. Şimdi gerçekten dikkate lâyık bir hatırat karşısındayız: Başkâtip Tahsin Paşanın hatıratı. Bu meselede bir noktayı daha söylemek lâzımdır:

Hatıralar, ancak günü gününe kaydedildikçe tarihe vesika mem-bar olur. Yıllarca sonira hafızayı örseliyerek meydana getirilen şeyler hatırat sayılmaz.

Zamanla his, fikir değişir, muha-keme değişir ve her şeyden fazla kıymetli olan samimiyete bozgun-luk gelir. Sonra, hatırat neşreden-ler, tarihin büyük mahkemesinde şahitliğe çıkmışlar demektir. Doğ-rudan ayrılmamak boyunlarının borcudur. Bu hakikat, belki kendiler-inin, belki sevdiklerinin belki velimelerinin,aleyhinde tecelli e-debilir. Davanın büyüklüğü huzu-runda şahısların fedasından çekinilmez.

Tahsin Paşanın hatıraları bu noktada zayıftır. Kendisinden ken-di hakkında âdil olması, beklene-mezse de hiç olmazsa başkaları i-çin aynı sükût perdesini kullanma-sı lâzımdır. Meselâ Hamit devrin de hiçbir resmî sıfatı olmadığı hal-de zamanın en büyük ricalinden daha ziyade nüfuz ve tesir göster-miş olan Lütüfağa ile oğlu cepler-le kâhyası Faik Beyden, dahiliye müsteşarı Ahmet Refik, Maarif nazırı Haşim Paşalardan hiç bahsedil-memesi niçindir? Hamit devrinde yaşamış, namus ve faziletleri imti-han geçirmiş tanıdığım muhterem zatlara bunu sordum. Meğer Lütüfağa, Mahmut Nedim paşanın ağala-rındanmış. Paşa ölünce, mabeyne alınmış. Tahsin Paşa, bundan fevkalâde yardım görmüş. Sükût ister. aile gayretinden, ister lütüfidelik minnetinden doğsun, haksızlık ol-maktan kurtulamaz. Hele tarihe hizmet maksadile yazıldığı söy-lenen bir hatıratta bu gibi kusurlar büsbütün göze batıyor.

Seyyah

GELİŞİ GÜZEL

Yaka rengi

Cumhuriyet bayramı günü muntazam bir surette ge-çen polis mektebi talebesini seyrederken yanında ziraat me-raklısı bir zat da vardı. Ona :

— Neden, diye sordum, bu talebenin diğer polislerden ye-gâne farkı, yakalarının yeşil ol-masıdır?
O cevap verdi :
— Anlamıyor musun? dedi, bunlar erik gibi dirler, kemale ermeden yeşil, iyice olduktan sonra kırmızı...

Toplu İzne

Bulgaristanda

Bir Türk Hanımı intihar etti
Teşrinievvelin on sekizinci günü bir-kaç arkadaşile beraber vapurla Som-dan Libre ismindeki nahije merkezine giden Lom eşrafından Hüseyin Hacı Hüsko Efendinin refikası Sabiha H. Libre iskelesine inmiş ve vapurun, yolu na devam etmek üzere hareketini müte-kip, kendini Tuna'ya atmıştır. İskelede hazır bulunanlardan birkaç erkek kur-tarmak maksadile derhal Tuna'ya atıl-mışlarsa da ölüsünü çıkarabilmişler-dir. Esbabı intihar anlaşılammıştır.

KIZIL

YAZAN : Ömer Rıza

- 49 -

GÖMLEK

Osman, demirler ve kılıçlarla vurulmuş, öldürülmüş, katiller

— Beni bütün akrasını arasında rezil eden sen değil misin...

— Sana yapamayacağın bir işi verip te devleti mi rezil etmeliydim...

Hz. Osman bu sözleri iyiden iyiye kızdırmıştı. Onun şahsi haysiyetine in-dirilen bu darbe ona her şeyi unuttur mağa kâfi gelmişti. Mehmedin gözleri kararıştı. Kendisi birden bire ayağa kalkmış, Osmanın sakalına yapışmıştı.

— Kahrolası adam seni şimdi geber-tirim.

Osman hiç sarsılmadı:

— Bana bak Mehmet, baban senin bu hareketini görseydi seni nasıl terbi-ye edeceğini bilirdi. Baban senin verin-de olsaydı bu sakalı böyle yakalamaz-dı.

Mehmet cevap verdi:

— Babam diri olsaydı senin yaptık-larını yapmazdı. Senin sakalını tutmak tan ne çıkar sana daha betlerini yapa-cağım. İstersen seni Muaviye'leri., İb-ni Amirlerin gelip te kurtarsınlar.

Osman bir tek sözle Mehmed'i mağ-lûp etti:

— Bana bak Mehmet, ben senden ya-lacak bir adam değilim, bana karşı bir fenalık yapmak istiyorsan ben de sana karşı Allahın yardımını dilerim. Hay-di elinden geleni yap.

Mehmedin elleri gevşemiş. Osmanın sakalı elinden kurtulmuş, kendisi ne yapacağını şaşırılmıştı.

Mehmet etrafına bakındı. Kapıda iki kadının urduğunu gördü. Hz. Osma-nın zevcesi koşa koşa içeri girmiş

— Mehmet amcana ne yapıyorsun! diye bağırması, Leylâ, Mehmede iki e-file işaret ederek:

— Dışarı çık, dışarı çık, diye ba-ğırılmıştı.

Odadan çıkmak için, behane arıyan Mehmet bir lâhza tevakkuf etmeden Leylâ koştı. Leylâ onu kolundan tuta-rak Osmanın dairesinden çekti.

Mehmet kuzu gibi gidiyordu. İkisi gi-derken Leylâ ona döndü:

— Mehmet, dedi, sen Hz. Osmanı öl-dürmeğe mi geldin?

Mehmet, yemin etti:

— Vallahi, hayır. Eskiden onun düş-manı idim. Onu öldürmek isterdim. Fa-kat hemşirem beni menetti. Ben de ona söz verdim. Fakat bugün Hz. Osman bana hakaret etti. Benim ona olan hu-sumetimi tazeledi. Ben de bir aralık kendimi kaybederek ona hücum ettim. Fakat gene onun bir sözü benim aklı-mı başıma getirdi.

—Fakat sen buraya nereden girdin?

— Şu duvardan atladım...

— Bu senin fena maksatla geldiği ni ispat etmez mi?

— Hayır, çünkü daha evvelce vermiş olduğum bir kararı yerine getiriyor-muş gibi görünmek istedim. Osmanın yanına girip çıkacak ve onu öldürmeğe cesaret edemediğimi söyleyecektim.

Leylâ bu sözlerle henüz akıl erdire-memişken Osmanın odasından bir çığ-lık koptu. Evin her tarafında akisler ya pan bu çığlıklarla beraber dışardaki gürültüler şiddetlenmiş, avluda müfsit lerle döğüşenler bunları duyamamış-lardı.

Mehmed takip edenler Osmanın oda-sından kuvvetli bir ses duymadıkları i-çin onun içerden çıkmasını müteakip hemen onun odasına koşmuşlar, Gafiki içerde Osman ile zevcesinin yan yana oturduklarını görmüştü. Gafiki ile Kuteyre ve Sevdan Mehmedin bir şey yapamadığını anlamışlar, hemen işeri dalmışlar, bir söz söylemeden onun ü-zerine hücum etmişlerdi. Gafiki elinde taşıdığı bir demir parçasını Hz. Osma-nın başına indirmiş, Osmanın başı yarıl-mış ve kanları fışkırmıştı. Gafiki, Os-manın önündeki büyük mushafı ayağı ile tepmiş Osman ile katilleri arasın-daki bu maniyar atmış, Kuteyre, Sev-dan elindeki kılıçları ve demirlerle o-nun üzerine atılmışlar, her biri onu vur-uş, odada bulunan Naile müthiş çığ-lıklarla istimdat etmiş, fakat onun bü-

tün bu istimdatları boş gitmişti. Sev-dan kılıcını sıyrarak Osmanın üzerine yürüdüğü zaman Naile bu müthiş dar-beyi elile karşılamış ve parmakları doğ ranmıştı.

Naile'in çığlıklarını duyarak koşan Leylâ Hazret' Osmanın odasına varın-caya kadar cinayet irtikâp edilmiş, ka-tiller kaçmağa bile başlamışlardı. Hz. Osmanın hizmetçilerinden biri çığlık sesini duyduğu için bu tarafa koşmuş ve Lâlicından kan damlayan Sevdan ile karşılaşmıştı. Efendisinin öldürüldüğü nü anlıyan adam bir lâhzada bu adamı yere devirmiş ve öldürmüştü, arkadaşla-rından birinin öldürüldüğünü gören Kuteyre hemen geri dönerek bu adamı yere yıkmış ve kellesini kesmişti.

Leylâ hemen onun kılıcını alarak ona hücum etmiş, fakat Kuteyre kaçmak is-temiş, Leylâ ona yetişerek kılıcı onun ensesine saplamış ve bu katil de yere yuvarlanmıştı. Naile ile Ümmül Benin henüz içerde idiler. Leylâ da içeri gir-di. İbni Adis Osmanın kellesini kesmek istiyor, fakat iki kadın kocalarının ü-zerine kapanmışlar ve buna imkân ver-memişlerdi. İbni Adis onları itiyorken Leylânın elinde bir kılıçla içeri girmesi üzerine bundan vazgeçmiş, ayağa kalk-muş ve Leylâ ile uğraşmak istemişti. Fakat dışardan duyulan ayak sesleri onun buradan bir an evvel çıkmasını i-cap ettirmişti. İbni Adis kendini müda-faa ederek buradan ayrılmış ve hemen kaçmıştı. Leylâ bu adamı takip ediyor-ken Mehmedle karşılaştı. Ona bağırdı:

— Mehmet bu adamı takip et ve öldür.

Mehmet koştı, fakat Adis oğlu du-varı tırmanmış ve kaçmıştı. Mehmet geri döndü ve Leylâyı ayakta buldu.

Sebe oğlunun Hazreti Osmanı öldür-mek için tayin ettiği bütün adamlar bu hadiseye iştirak etmişlerdi. Yukarıda i-simleri geçenlerden başka Hamk oğlu Amr, Kinana, Dubeyr, Kulum cinayete iştirak etmişler, yalnız Mehmet ona dokunmadan ve ona dokunulacağını bil-meden yanından ayrılmıştı.

Katiller firar ettikten sonra, Naile elini bağlayarak çıktı. Hasan ile arka-daşlarını çağırdu. Hz. Osmanın kan için de yüzen cesedi yere uzanmıştı. Hasan bu manzaradan tedehhüş etmiş,

— Tezze bizi niçin buraya çağırma-dınız. Biz aşağıda döğüşeceğimize bu-raya gelip onun katillerile karşılaşır-dık, demişti:

— Benim çığlıklarımı duymadınız mı oğlum.

— Duymadık, tezze, şimdi biz baba-mıza ne diyeceğiz. Siz o adamın evin-de iken o nasıl öldürüldü derse biz ne cevap vereceğiz...

Kadınlar hıçkırıkla hıçkırık ağlıyorlar-dı. Bütün ashop oğulları onlarla be-ra-ber ağladılar.

Aşağıda kalan müfsitler evin her tar-rafına dağılmışlar ele geçeni yağma ediyorlardı.

Mervan, aşağıda çarpışırken Beyya namında bir adam tarafından bir dar-be yemiş, darbe boynuna isabet etmiş ve yere yuvarlanmıştı. Diğer bir adam o-nun kellesini kesmek için koşmuş, fa-kat onun yere düştüğünü gören süt ni-nesi hemen koşmuş, onun üzerine ka-panmış, onun kellesini kesmek isteyen adama:

— Maksat bunu öldürmekse iste öldürünüz. Onun kellesini kesmek ise a-ypıtır, demiş ve Mervanı taşıyarak o-dasına götürmüş, orada onun yaraları-nyı sarmış bu sayede Mervan muhakkak bir ölümden kurtulmuştu. Leylânın ba-bası Zezî, Mervanın müfsitlerle döğüş-tüğünü görenek ona hoş görünmek is-temiş, o da kavgaya karışmış, fakat ye-digi bir darbe onu yere yuvarlamış. Ye-zit bir daha gözünü açamamıştı. Bunu Leylâyı haber verdikleri zaman Leylâ senelerce kendisine baba dediği bu ada-ma göz yaş dökmekten kendini alama-mıştı. Yezezin bu sırada ölümü Leylâyı

HARİCİ HABERLER

Bugün Habeş imparatoru
taç giyiyorMerasimde hükümetimizi Mısır sefirimiz
temsil etmektedir

Yeni imparator

Habeş imparatorunun tetviç resmi bugün icra edilecektir. Medeni dünyanın hemen hemen her devleti bu merasime iştirake karar vermiş, evvelce yazdığımız vechile merasimde hükümetimizi temsil etmek üzere Kahire elçimiz Muhittin paşa Adis Abobaya hareket eylemiştir.

Habeş hükümeti, her memleketten gelen heyetler hususi konaklar hazırlanmış bulunmaktadır. Tetviç merasimi münasebetile yeni Habeş Kralı tara-

findan ziyafetler verilecek balolar tertip edilecek ve resmi kolsiller yapılacaktır.

Tetviç bugün sabah saat yedi buçukta başlayacaktır.

Saat sekizde Habeş Kralı tacını giymiş olacak, saat dokuzda sabık imparator Vilhelme ait ve altı at tarafından çekilen arabaya binerek sarayına dönecek ve öğle üzeri davetlilerini kabul edecektir. Akşam üstü sarayda büyük bir ziyafet verilecektir.

Kont Betlen

[Üst tarafı birinci sahifemizde]

Betlen 14 te Maçka Macar sefaletinde şerefine verilen öğle yemeğinde bulunmuştur. Peşte sefirimiz Bf. ile vi'âyeti temsil eden resmi zevat ta ziyarete hazırıldı. Dost ve kardeş milletinin Başvekili geç vakte kadar şehrimiz Macar Kolonisini kabul etmiş, bu arada kendisine refakat eden matbuat müdürü Kont Şaki gazetecilerle görüşmüş, Başvekil, tabiri beyanatını vermiş ve demiştir ki:

— Kont Betlen Gazinin şahsiyeti hakkında çok müteheyyiç idi. Gazi Hz. leri de mütehabilen kendilerine iltifat ettiler ve çok hararetili cümleleri ihtiva eden bir resimlerini verdiler. Kont Betlen Gaziyi halkın alkışları ve muhabbeti arasında görüp, her sınıf halk tarafından ne derece sevildiğini ne kadar "populer," olduğunu anlayarak hayran olmuştur.

Bu ziyafette nadide intibalarla ayrıyoruz. Dün akşam (evvelki gün) Yalova civarında Oarhan gazi isminde bir köyde durduk. Nereden tanıdık bilmem. Köylü Nereden tanıdık kahvelerine geldi. Kont Betleni kahvelerine davet ettiler. Kont onlarla oturup kahve içti. Köylüler arasında vaktile askerliklerinde Macaristanda bir müddet kalmış olanlar varmış birkaç kelime Macarca konuştular.

Kont Betlen çok müteheyyiç oldu. Bu çalışkan, içgi içmiyen harp etmesini bildiği kadar çalışmasını da bilen köylü karşısında duyduklarını tariften âcizdi, ben de öyleyim. Sonra otomobilimiz gene bir yerde durmuştu.

Uzakta bir kaç kimse çalışıyorlardı. Hemen bize iki üç kız yaklaştı ve çiçekler verdiler. Bu "Jesti," şayanı hayret ve rikkat bulduk.

Kont Şaki bundan sonra kont Betlenin seyahati ve M. Venizelosla Ankarada buluşmasına atf edilen manaları katiyen tekzip etmiş, ve Ismet paşanın ilk fırsatta macaristani teşrif edeceğini vadettiğini bildirmiştir. Kont Betlen dün akşam, resmi merasimle teşyi edilerek 18,55 te trene raptedilen hususi vagonla Peşteye gitmiştir.

Kont Betlen, Bulgan kralının izdivacı dolayısıyla ve Parlamento vaktinde yetişmek üzere Sofyaya ziyaretini tehir etmiştir.

Başvekilin beyanati

Kont Betlenin beyanati berveçti atıdır.

Başvekil cenapları, her şeyden evvel Türkiye'nin millî hayata ait sahalarının hepsinde elde ettiği terakkileri görmekten duyduğu derin hayranlık hissini ifade ederek demişlerdir ki: Hâkim ve basiretkâr reisler ile atisinden ve kendisini idare edenlerden pek ziyade emin olan çalışkan kanaatkâr bir millet arasında el birliği ile çalışılan her yerde muvaffakiyet husulü muhakkaktır. Bu sözlerden sonra Kont Bethlen Türkiye'yi gayelerinin tahakkukuna doğru götüreceği en doğru ve en müsait yolda gördüğünden dolayı pek ziyade memnun olduğunu beyan etmiş, bu kanaatin iki millet arasındaki ırk kardeşliğinin biz zarure uyandırdığı duygulardan doğmuş olmakla kalmayıp Türkiye'yi ziyaret eden herkesçe isabetini teslim ve kabul ettirecek bir şekil ve mahiyette olan şeniyetlerden de mütevellit bulunduğunu söylemiştir. Kont Bethlen cenapları beyanatına devamla yakın şarkta, mevkiini tarsin etmiş kuvvetli bir Türkiye'nin inkısafında Macaristanın büyük bir menfaati olduğunu, Türkiye'nin iki milletin müşterek menfaatlere malik buldukları yerlerde en kuvvetli bir sulh ve siyasi muvazenet âmilli olarak telâki edilmesi icap ettiğini hiç kimsenin inkâr edemeyeceğini ilâve etmiştir.

Kont Betlen cenapları, Ismet Paşa Hazretleri ve Tevfik Rüşti Beyefendi ile kendisi arasında vukubulan teatili efkârdan pek ziyade memnun kaldığını, bu mülakatların iki millet arasındaki münasebetlerin bariz ve farik sıfatını teşkil eden derin ve kuvvetli dostluk

Yunanistanda

Pangolos ile arkadaşları için
fevkalâde bir muhakeme
teşkil edildi

Atina, 1 (Apo) — Bir darbei hükümet teşebbüsünde bulunan M. Pangalos ile rüfekasının isticvabı için fevkalâde bir heyet teşkil etmiştir. Mukuf-lar hiyanet vataniye cürmile müthemdir. General Kondilis, Pangolosla teşrik mesai ettiği hakkındaki iddiaları protesto ve tekzip etmiştir.

Pangalosun fırladığı

Atina, 31 (A.A.) — Pangalos lehine yapılmak istenilen hareket üzerine icra edilen tahkikat Atınada mevcut askerî kuvvet zabitanından bir takımı ile bazı siyasi adamların meselede mehtaldar olduklarını meydana çıkarmıştır. Maznunların cümlesi muhakemeye verileceklerdir. M. Pangalosun hakikaten 1925 senesindeki tahrikatın tekrarı kolay zanneden zabıtlardan mürekkep bir grupun başında olduğu da anlaşılmıştır. Gerek Atınadaki askerî kıtaatın ve gerek eyaletlerdeki kıtaların orda ile hiç bir münasebetleri olmayan bu bir kaç hartsin projeleri hakkında zerre kadar malûmatları yoktur.

Halk nefretle karşıliyor

Atina, 31 (A.A.) — Muhtelif halk teşkilâtı Pangalos lehine yapılan hareketi infia ve takbih ile karşılayan bir takım taktirler kabul etmiş ve şiddetli tedbirler ittihazını talep eylemiştir.

Bahriye zabıtları

Atina 31 — Gayet hafî bir membaadan alınan malumate nazaran Yunan bahriye zabitanı Türkiye ile akredilen bahri müsavat protokolundan fevkalâde muğber olarak müsellâh bir isyan çıkarmağa karar vermişlerdir. Mamafih bu şayia teyit edilmemiştir. Atina ajansı taklîbi hükümet hareketinin bastırıldığını ve bütün memlekette sükûnet hükûmferma olduğunu bildirmektedir.

M. Venizelos ne diyor?

M. Venizelos darbei hükümet teşebbüsü hakkında sorulan bir suale cevaben bunun ehemmiyeti haiz birşey olmadığını söylemiştir.

ile meşbu bir hava içinde cereyan etmiş olduğunu kaydetmiş, iki memleketi alâkadar eden iktisadî ve siyasi bütün meselelerin inceden inceye tetkik ve tamik edilmiş olduğunu ve bu mülakatların iki memleketin hükümet ricali arasında tam bir fikir ve nazır mu tabakati mevcut olduğunu dair kuvvetli bir intiba hâsıl ettiğini beyan ettikten sonra demiştir ki: İki kardeş millet arasındaki rabtaların kuvvetlendirilmesine hükûmetleri tarafından devam edilmesi pek tabiidir.

Kont Bethlen cenapları, Yunanistanın en mütehayyiz devlet adamı olan M. Venizelosun Türkiye'yi ziyareti zamanına tesadüf eden seyahatinin istihdaf ettiği maksatlar hakkında bazı e-nebi gazeteler tarafından bir takım hususî maksatlara müstenit veya hayal mahsulü şayialar çıkarılmış olmasından müteessif bulunduğunu söyledikten sonra bu kabilden şayiaların asil ve esastan tamamen âri olduğunu, Türkiye'ye vaki olan seyahatinin hiç kimse aleyhine müteveccih bulunmadığını, bu ziyaretin iki millet arasında elyevm mevcut bulunan münasebetlerin zarurî ve mantiki bir neticesi olduğunu kuvvetle tasrih etmiştir.

Kont Bethlen cenapları, Reiscümhur Gazi Hazretlerinin şayanı dikkat şahsiyetlerinin kendisi üzerinde pek derin bir tesir ve intiba bıraktığını, sesine fevkalâde bir kuvvet ve hararet ve rerek söyledikten sonra Macar milletinin tazim ve temennilerini millî bayramın teş'idine müsadif bir günde Gazi Hazretlerine iblâğa imkân bulduğundan dolayı büyük bir bahtiyarlık hissettığını beyan etmiş ve beyanatına şu suretle devam eylemiştir: Millî kuvvetin daimî surette artmakta olduğunu ve bir çok terakkiler temin ettiğini hayranlıkla görmek imkânı tahakkuk eden millî bayram günü münasebetile yapılan ihtisamlı merasim esnasında ve bu merasimin çerçevesi içinde Türkiye'yi yeniden tanzim ve tensik eden Reiscümhur Hazretlerinin yüksek siması çok daha büyük ve kudretli bir hâl ve şekil iktisap etmiştir. Türk millet ve hükûmetinin bana karşı göstermiş ol-

Selden sonra zelzele!

Zavallı izmirin heyecanı
devam ediyor

Son haber

Ankara, 1 (Vakit) — İzmir felâketi hakkında almanyeni tafsilat çok elimdir.

İzmir civarında denize akan Moloz çayında sular on bir ve Gediz çayında dokuz metre yükselmiştir. Tufan felâketzedelerine muavenet etmek üzere dün hareket eden Sıhhiye vekili 75000 lira götürmüştür.

Sellerin hücumu felâketine uğruyan İzmirden gelen son telgraf ve haberlere göre dün sabah saat sekizi beş geçte beş saniye süren oldukça şiddetli bir de zelzele olmuş ve halkta heyecan husule getirmiştir. Devamından korkulan zelzelenin tesirile esasen selden harap olan evlerden bir kaçının dam-ları ve duvarları yıkılmıştır.

Vıkılmasına rüzgârın da yardım ettiği bu evlerin adeti 39 kadar tahmin ediliyor.

Şehir temizleniyor

İzmir belediyesi şehrin temizlenmesi işini müteahhitlere vermiştir. Yapılan bir istatistiğe göre yalnız İzmirde sellerin getirdiği, moloz, kum, çamur ve kayaların kaldırılması için 1350 a-mele, 700 yük, 480 el arabalarına ihtiyaç vardır.

Felâketin sebebi

Dünkü posta ile gelen İzmir gazeteleri faciannın tafsilatı doludur. Belediye fen heyeti müdürü Necmettin B. felâketin sebebi ve belediyeye ait zararlar hakkında şu malûmatı vermiştir: — İzmir son senelerde değil son asırda bile bu derece büyük bir felâkete maruz kalmamıştır. Bilhassa muhtelif derelerin şehir dahilinden denize dökülmesi felâkete en büyük bir amildir.

Bütün tahrikât dereler güzergâhında olmuştur.

Bu gibi felâketler daha evvel-den düşünülerek şehirde onadukları kardeşçe kabuldendir dolayı pek çok mütehasis ve müteheyyiç bulunuyor. Çok iyi ve kuvvetli bir inkısa-fa mazhar olmuş olan Türk matbuatı, derin teşekküllerine bu muazzam millet nezdinde tercüman olursa kendisine pek ziyade minnettar olacağım. Çok sevimli ve teveccühkâr olan Türk matbuatından bir ricam vardır. O da benim şahsına karşı göstermiş olduğu dostluk ve muhalâset eserlerinin aynı Macar milletine de göstermek devam etmesidir. Kalbimize pek yakın olan ve en yüksek ve mümtaz devlet adamları tarafından yardım gören bu millet bazan beşerî kuvvetin hemen fevkine çıkan gayret ve emeklerinin semerelerini göreceğine kat'iyet ve memnuniyetle kani olarak memleketinizden ayrıyorum.

göre tertibat alınabilirdi. Çünkü yalnız burası değil bütün şehirlerimiz sevki tabii ile teessüs etmiş şehirlerdir. Son senelerde yapılanları istisna edilirse şehrin mecraları iptidai ve toplanan suları istiap edemeyecek maktada yapılmıştır. Asri ve fenni mecralar için yaptırılan proje henüz yeni yapılan yollarda tatbik edilebilmiştir. Bundan sonra bu proje her yerde tatbik edilecek ve gayri tabiiiklerin önüne geçilmiş olacaktır.

Zarar miktarı

Poligon deresi üzerindeki köprü, Hilâl köprüsü ve İslahane köprüsü ile Kemerdeki son yapılan köprünün ayakları ve Vezir köprüsü kâmilen ve şehrin muhtelif yerlerindeki dört büyük köprü de kısmen harap olmuştur. Şehrin münhat kısmındaki mecarî ancak üçte iki nisbette moloz ve çakıllarla dolmuştur.

Son zamanlarda parkeye tahvil edilemeyen şoseler, bilhassa dağ mahallatındaki yollar tamamen harap bir hale girmiştir. Tepecik, Kahramanlar, Şehitler semtleri en fazla mutazarır olan mahallelerdir. Buralardaki toprak binaların kâffesi yıkılmış ve bir çokları da maili inhidam bir vaziyet almıştır. Yeni teşkil ettiğimiz 10 posta ile tehlikeli mebaniyi yıktırıyoruz. Şimdiki halde şehrin eski haline ifrağı için asgari 300,000 lira sarfedilmesi iktiza eder.

Ticari zarar

İzmir ticaret odası son seylâp felâketinin ticarete yaptığı tesirleri tesbit etmiş ve dün bunu şehrimiz ticaret odasına bildirmiştir. Bu cetvele göre afetten mutazarır olan ticarî emtia şunlardır.

Üzüm — Piyasada mevcut 3000 çuval kadar üzüm kısmen ıslanmıştır. zarar şimdilik 50-60 bin liradır.

İncir — 80000 çuval hurda incirin bir kısmı ıslanmıştır. Zarar 50-100 bin liradır.

Tütün — Vasatî zararın 100 200 bir lira olduğu söylenmektedir.

Buğday — Kasaba ve istasyonlarda 16000 çuval arpa 8000 çuval buğday 50 bin okka pamuk çekirdeği fazla miktarda zarar görmüştür. Yekûnu 25-30 bin liradır.

Petrol — Neft sandikatın 55- 65 bin liralık petrolarını sular alıp pötürmüştür.

Oda şimdilik zarar yekûnunun

Büyük Millet Meclisi Açıldı

[Ust tarafı 1 inci sayfamızdadır] ve cumhuriyet ordu ve jandarmasının iftihar edeceğimiz dirayet ve cesaretine bkrçuyuz.

Bu yüzden şehit olan vatandaş ve askerlerimizin hatıralarını hürmet ve minnetle yad ederim. Ordu ve jandarmamızın idare edenlerin asgari külfetle vatanı gaileden kurtaran tedbirlerini, feda kârlıklarını ve vazife başında bulunan mülkiye memurlarımızın gayretlerini teşekkülle zikrederim.

Geçen hadiseler cumhuriyetin kuvvetini, resanetini bir daha göstermiştir. Bu hadiseler vatandaşlarımızın her türlü saadet ve huzurunun cumhuriyet kanunlarında ifade olunan milli birlikte mündemik bulunduğunu, vatan haricinde hiçbir işgal ve tahrikin olmayacağını da anlatmıştır ümidindeyim.

İZMİRİN UGRADIĞI FELAKET

Bugünlerde İzmirde hadis olan seylâptan çok müteessir olduk. İnsan hayatının uğradığı ziyat ve elemeler teessürlerimiz bilhassa teşdit etti. Hükümetçe icap eden tedbirler ihtimalla alınmaktadır.

İKTİSADİ İŞLER

Geçen sene zarfında mücadele mecburiyetinde bulunduğumuz bir büyük hâdise de milli para bürhanıdır. Bühranı karşılamak için alınan tedbirlerin isabeti tahakkuk etmiştir.

Her şeyden mühim olan esas iktisadi noktayı nazardan milletten uyanıklığı ve kendisinin yaşamak hakkına itimadınıdır. Meclis ve hükümet tarafından alınan tedbirler bilhassa bu esasta birleşir.

Bugün içinde bulunduğumuz vaziyeti malî, iktisadi tedbir ve ihtiyatlarda dikkatle devam olunmasını icap ettirmektedir.

Efendiler, bilhassa zirai memleketlerde hissölunan cihanşümül iktisadi bir buhran vardır. Bu buhran tabiatile bizim memleketimize de temas etmiş ve ağırlığını hissettirmiştir.

Bu sıkıntı karşısında emsalsiz tahribattan, ve kurak senelerden sonra vatanımızın gösterdiği hayatîyet ve tahammül ancak Türk milletinin bünyesindeki kudret ve B. M. Meclisinin tedbirlerindeki isabetle izah olunabilir, senelerdenberi alınan tedbirler önümüzdeki sene daha geniş miyasta ihtiyaç vardır. Gayet tasarruflara bir idare tarzı resmi ve hususî bütün muamelâtlarımıza hâkim olmak lâzımdır. Bunun içindir ki hükümet bütçeyi mühim tasarruflar yaparak meclise takdim etmiştir.

Vergilerde müfredatı malûmunuz olan tadilat ve islahat hem mükellefi tevhin etmiş olacak, hem de bilhassa iktisadi kolaylıkları temin eylemiş bulacaktır.

Muamele vergileri üzerindeki tasarruflar tahaisen bu cümledendir. Cumhuriyet merkez bankasının tesisi ve hisse senetlerinin vatandaşlara arzı pek yakındır.

Memleketin hem malî, hem iktisadi büyük bir vasıtası olacak olan bu milli müesseseye vatandaşların fikri alâka göstereceklerine şüphemiz yoktur.

Osmanlı borçlarının memleketin ha-

350-500 bin lira arasında olduğunu ve hakiki vaziyetin on gün sonra belli olacağını ilâve etmektedir.

Muhtelif yardımlar

Seylâpedelerin Eşrefpaşa tilkiklik mntakalarına teksifi devam etmektedir. Hilâliahmerin işe ibate ettiği felâketedeler 1000 kişiye balığ olmuştur.

Telefon şirketi 300 lira vermiş bir Alman madamı da yüz kişiye çorap ve fanile tevzi etmiştir. Hilâliahmer iki bin çift ayak-kabı alarak tevzi edecektir.

Bir kadın cesedi

Bostanlı sahillerinde 25 yaşında güzel bir kadın cesedi bulunmuştur. Parmağındaki nişan halkasında 341 tarihi ile Hasan ismi vardı, siyah kesik saçlıdır. Üzerinde benekli ve fantazi bir fişan vardır.

Menemen civarında da bir kadın ve bir iki çocuk cesedi bulunmuştur.

yat ve inkişafını tehdit etmeyen âdilâne ve amelî bir sureti tesviyeye raprı için cumhuriyet hükûmetinin hüsnü niyetle mesai sarfetmesi tabiidir.

Ticaret muahedelerinin müzakereleri hemen ekseriyetle neticelenmiştir. Ticarî münasebetlerin genişlemesi için sarfedilen gayretler memleketin iktisadi inkişafına şüphesiz medar olacaktır.

MÜHİM HADİSELERDEN BİRİ DAHA...

Geçen senenin mühim hâdiselerinden biri de Sivasa şimendiferin vâsıl olmasıdır. Bu kadar müşkülât içinde vatanı bir misli daha genişletmeğe ve kuvvetleştirmeğe medar olan bu eserin müstakbel Türk nesilleri tarafından şükranla yad olunacağına eminim.

HARİÇLE MÜNASEBETİMİZ

Muhterem efendiler, Harici siyasetimizde sulh ve iyi münasebet gayesi samimiyetle takip olunmaktadır. Ümit ederim ki beynelmilel münasebetlerde dostluklara vefakâr olan ve hiçbir milletle aleyhinde bulunmayan açık ve salim meslek ve zihniyetimiz gittikçe daha iyi anlaşılacaktır.

Hariciye vekilimizin büyük komşumuz ve dostumuz Sovyet Rusya'ya olan ziyaretlerinde gördüğü samimî kabul bizî müteahhasis eyledi.

İki memleket münasebetlerinin sağlamlığı bu vesile ile de tezahür etmiş oldu. Bu cidden memnuniyeti mucip bir hadisedir.

Komşumuz ve dostumuz Yunanistan başvekilinin ve hariciye nazırının Ankarayı resmen ziyaretlerini hususî bir memnuniyetle zikreyerim.

Türkiye ile Yunanistan yüksek menfaatleri birbirine zıt olmayan tamamen çıkmıştır. Bu iki memleketin samimî dostluklara kendileri için emniyet ve kuvvet görmelerinde isabet vardır.

İki cumhuriyet arasında açılan yeni devrin yeni eseslerini ahde raptten vesikalar yüksek tasvibinize arz olunmuştur.

Macaristan ile aramızdaki eski ve tecrübeli dostluk, başvekilinin resmi ziyaretille bariz ehemmiyet ve kıymet aldı. Memleketlerimiz arasındaki iyi ve samimî münasebetlerin mütezayiden inkişaf etmesi memul ve matlubumuzdur.

Milletin muhterem vekilleri!

Adliyemiz siyasi faaliyetler içinde vatanın emniyet ve haysiyetini, cumhuriyetin esasat ve mevcudiyetini, hükümetin itibar ve nüfuzunu müdafaa yolunda yeni bir imtihan geçirdi. Bunu ehemmiyetle işaret etmek isterim.

Adliyemizin emin olduğumuz yüksek iktidarı sayesinde ki cumhuriyet mukadder tekâmülünü takip edilecek ve kirli şekil ve kisvede tecavüzlere karşı vatandaşın hukukunu, memleketin nizamını masun tutabilecektir.

YENİ FIRKALAR

Aziz arkadaşlar!

Siyasi hayatımızda yeniden fırkaların zuhuru memlekette belediye intihaplarına tekaddüm eden yakın günlerde vukubuldu. Bu münasebetle dikkate şayan safhaların şahidi olduk.

Bu müşahedelerin verdiği tecrübelerden Türk milleti cumhuriyetin baka ve inkişafı için istifade etmelidir. Siyaset sahasında karşılıklı faaliyetin feyizli inkişafı ancak vatandaşlar arasında düşmanlık husulüne mahal verilmemesiyle temin olunabilir.

Bunun çareleri fırkalar içine girebilecek gayri samimî ve gizli maksatlı unsurların, kanun fevkinde netice istiyen emel sahiplerinin bütün milletçe menfur görülmesi ve bir cumhuriyet esası üzerinde çalışan fırkalarca bu gibilerin faaliyetlerinden uzak kalmasıdır.

Memleketimizde kalem hürriyetini de demokrat bir idareye lâyık vekarla kullanmakta daha dikkatli bulunulacağını ümit ederim.

Hürriyet suiistimalinin tevilit ettiği birçok felâketleri çekmiş olan bu memlekette bu dikkate bilhassa lüzum olduğu kanaatindeyim.

Muhterem efendiler, Üçüncü B. M. Meclisinin feyizli ve vatanperverane faaliyeti bu devrede hitam bulduktan sonra yeni intihabata geçeceğiz.

Geçen tecrübeler gelecek intihabatta vatandaşın reyinin emniyet ve masuniyetle tezahür etmesini temin için kanunî

ve idarî tedbirlerin inkişafını fırkaların bizzat ittihaz edecekleri salim ve musip hareketleri göstermiş olacaktır.

Memleketin mukadderatında yegâne salâhiyet ve kudret sahibi olan B. M. Meclisi bu memleketin intizamı için, da hili ve harici emniyet ve masuniyeti için en büyük bir zamandır.

Büyük milli derter şimdide kadar ancak Millet Meclisinde şifa buldu. Atiyen de yalnız orada kat'i tedbirlerini bulabilecektir.

Türk milletinin muhabbet ve merbutiyeti daima Büyük Millet Meclisine müteveccih oldu ve daima oraya müteveccih olacaktır...

NUTUKTAN SONRA

Nutuk hemen her cümlesinde şiddetli alkışlara karşılanarak 25 dakika devam etti. Gazi Hz. nutuklarını irat ettikten sonra, ay inalkışlar arasında salondan çıktılar.

KAZIM PŞ. TEKRAR REİS OLDU

Hasan Bey (Trabzon) tekrar kürsüye çıkarak:

— Meclis riyaset intihabatı yapılmıştır, dedi. Arayı tasnif edecek mebuslar kura ile seçildi. Bu reyler toplanırken evvelâ Ağaoğlu Ahmet Beyin ismi çıktı. Bu, mecliste epeyce gülümsemeleri mucip oldu.

Tasnifi ara neticesinde 249 reyden 239 rey ile Kâzım Paşanın tekrar meclis riyasetine intihap edildiği tebliğ olundu. S. Firkanın riyaset için gösterdiği namzet Karahisarî şarkî mebusu Emin Beyin on rey aldığı anlaşıldı.

KAZIM PŞ. NİN BEYANATI

Bu netice üzerine Kâzım Pş., alkışlar arasında kürsüye çıkarak şu nutku irat etti:

— B. M. Meclisi Riyasetine beni intihap etmenizden dolayı derin bir tahassüs ve haz ile teşekkür ederim. Tevdi buyurduğunuz bu şerefli vazifeyi bitaraflıkla ve dahilî nizamnameye riayet ederek yapacağım. Ancak bu suretle itimadınıza lâyık olacağımı tahmin ediyorum. Sizlerin de vazifemi ifa hususunda bana yardım edeceğinizden eminim...

YENİ REİS VEKİLLERİ

Müteakben riyaset divanı ve idare heyeti intihapları yapıldı.

Halk fırkası namzetleri Cumhuriyet Halk fırkası grubu, sabahleyin saat 11 de toplanarak meclis riyasetine mütefikân Kâzım Pş. ve reis vekillğine Hasan (Trabzon) ve kâtipliğe Ruşen Eşref Beyleri intihap etmiştir.

Neticeye göre reis vekilliklerine 231 rey ile Hasan (Trabzon), Refet (Bursa), ve Nurettin Ali (İstanbul) Beylerin intihap edildikleri anlaşıldı. S. F. nin reis vekillğine gösterdiği namzetler Ağaoğlu Ahmet, Naki ve Haydar Beyler, onar rey aldılar.

YENİ KATIPLER

Kâtipliklere 227 rey ile Ruşen Eşref, Süreyya, Azmi ve Haydar Rüştü Beyler intihap edildiler. Karşı fırkanın kâtip namzetleri Galip, Refik İsmail, İbrahim ve Senih Beyler de onar rey alabildiler.

YENİ İDARE HEYETİ

İdare heyetine Fikri (Bıga), Necip Ali ve Fahîh Rifkî Beyler 233 rey ile intihap edildiler. S. fırkanın idare heyeti namzetleri Tahsin (Erzurum), Galât (Ankara), Rasim (Bilecik) Beyler de onar rey almışlardır.

MECLİS YARIN TOPLANACAK

Bu intihaplardan sonra celse pazar tesî (yarın) gününe talik edilmiştir.

LÜNKÜ MERASİM SESLİ FILME ALINLI

Meclisin küşat merasimi ve Gazi Hz. nin nutukları sesli filme alındı.

GAZİNİN NUTUKLARI İSTANBUL'DAN DİNLENİLEBİLDİ

Meclisin küşatı merasimi ve Reisi-cümhur Hz. nin nutukları şehrimizde kuvvetli radyo makinesine malik olanlar tarafından sühuletle takip edilebilmiştir.

Doktor Hafız Cemal

Cumadan maada her gün öğleden sonra saat (14-16) de İstanbulda Divan yolunda 118 numaralı hususî kabinesinde hastalarını kabul eder.

İstanbul: Tel. 2398

931 Bütçesi

Millet Meclisine tevdi edildi

Ankara, 1 (Telefon) — 931 Bütçesi Meclise tevdi edilmiştir. Yeni sene bütçesinin vekâletlere verilen tahsîsat itibarile tevziatı şöyledir:

Vekâletler	Lira
Meclis bütçesi	9,305,449
Riyaseticümhur bütçesi	324,722
Divanmuhasabat bütçesi	701,582
Başvekelet bütçesi	1,020,774
Şuray Devlet bütçesi	218,734
İstatistik U. müdürlüğü bütçesi	58,568
Diyanet işleri bütçesi	733,322
Maliye vekâlet bütçesi	14,059,349
Dünyu umumiye bütçesi	27,193,635
Gümrükler U. M. bütçesi	4,893,538
Tapy ve kadastro bütçesi	1,213,028
Dahiliye vekâlet bütçesi	4,482,44
Posta ve telgraf bütçesi	5,572,285
Emniyet umumiye bütçesi	4,422,464
Umum jandarma K. bütçesi	8,198,149
Hariciye vekâlet bütçesi	3,671,959
Sihhiye vekâlet bütçesi	4,420,266
Adliye vekâlet bütçesi	7,456,264
Maarif vekâlet bütçesi	7,695,209
Nafia vekâlet bütçesi	31,373,740
İktisat vekâlet bütçesi	10,082,534
M. Müdafaa vekâlet kara bütçesi	50,542,412
" " hava bütçesi	1,153,980
" " deniz bütçesi	8,297,940
Askerî fabrikalar bütçesi	3,901,431
Harita U. müdürlüğü bütçesi	660,000
Bütçe masraf yekûnu	204,640,365
Bütçe varidat yekûnu	204,657,000

Bu sene maliye vekâleti vergiler üzerinde tedilât yapacaktır. Bu meyanda:

Arazi vergisinden	1,400,000
Musakkafattan	755,000
Gümrükten	8,800,000
Muamele vergisinden	6,000,000

lira tenzilât yapılmıştır.

Yeni polis kanunu hazırlanıyor

Ankara, 31 — Emniyeti umumiye müdürlüğü yeni polis kanunu ve nizamnamesinin projelerini hazırlamaktadır.

Romanya sefaretini bina yaptırıyor

Ankara, 30 — Romanya hükümeti, Ankarada Kavaklıdere'de bir sefaret binası yaptırmak için arsa almaktadır.

Cumhuriyet bayramını tebrik

Cumhuriyet bayramının yıl dönümü münasebetile İtalya, Efgan, İran, ve Irak hükümdarları Gazi Hz. lerine birer tebrik telgrafi çekerek beyanî tebrik etmişlerdir.

st. B. Darülbeydi temsilieri

Bu akşam saat 21,30 da

Topaz DARÜLBEYDİ

4 Perde

Yazın:

M. Pagnol

Terceme eden ler: I. Galip H. Rasim

Bu akşam umuma biletlerde tenzilât vardır

Beyoğlu beşinci icra memurluğundan: Bir deyinden dolayı mahcuz marangozluğa mutalik bir adet kurdela bir torno bir planiyo bir adet te tepsi makine ve teferruatı ve kereste 5-11-930 tarihinde saat dokuz buçukta Beyoğlundaki orta sokakta I numaralı dükkânın önünde satılacağı ilân olunur.

Müracaat evi

Emlak alır ve satar, ikraz ve ipotek işleri yapar ve her hangi bir müracaatı kabul eder. Tel. B. O. 474 Galata Aleksiyadi hanı

► Müessisi: Ferit ◄

SPOR

Stadyum bu sene yapılacak

Emanet bütçeye 40 bin lira koydu, hükümet de 40 bin lira veriyor

Belediye stadyom için bütçeye 40 bin lira koymuştur. Haber aldığımız göre hükümet de 40 bin lira verecek ve stadyumun inşasına başlanacaktır. Yakında sporcular ve mutahassıslar belediyeye çağırılarak bu hususta mütalâaları alınacaktır. Stad için ilk hatıra gelen yerler Surp Ağaopta Ermeni mezarlığı, Çukurbostan, Yenibağçe, Langadaki arsalarlardır. Tetkikat buralarda yapılacaktır.

M. M. V. satın alma heyeti ilânları

Ordu ihtiyacı olan 75,000 geyim beygir ve ester nalı kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 5-11-930 Çarşamba günü saat 14,30 da Ankara merkez satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin şartname almak ve tekliflerini vermek üzere teminatlı mezkûr komisyonu müracaatları.

Çorumdaki kıtaat on bir aylık ekmeği, kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 10-11-930 pazarı günü saat 15 te Çorumda askerî satın alma komisyonunda yapılacaktır. Samsun, Merzifon, Amasya askerî garnizonlarında şartname mevcuttur. Taliplerin şartname almak ve tekliflerini vermek üzere teminatlı mezkûr komisyonu müracaatları.

Merkezdeki kıtaat ve müessesat hayvanatının ihtiyacı olan Arpa kapalı zarfla münakasaya konmuştur. İhalesi 5-11-930 Çarşamba günü saat 15 te Ankara Merkez satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin şartname almak ve tekliflerini vermek üzere teminatlı mezkûr komisyonu müracaatları.

Harita Umum Müdürlüğü için yüz top harita kâğıdı 2/11/930 pazar günü saat 14 te Fındıklıda heyetimizle pazarlıkla ihale edilecektir. Taliplerin şartname ve nizamnamesini heyetimize getirmeleri ve ihale saatine evvel teminatlı mezkûr komisyonunda hazır bulunmaları.

Fatih sulh 3 çüncü hukuk hakimliğinde:

Çarşambada Beyceğizde Drağman sokağında [21] No hane aşağıda bir oda ve sofa ve yukarıda iki oda ve bir sofa ve halâ ve mutfak ve bir miktar bahçeyi havî olup birinci artırması icra edilmiş isede muhammen kıymetini bulmadığından ve 1 inci artırmada [900] lira'ın fazlaya talip zuhur etmediğinden ikinci artırımına karar verilmiştir. Tahmin edilen kıymeti 1200 lira ve satış peşin olup yüzde on pey akçasile müşterilerin müracaatı zoruridir. İkinci ve son artırma 23-11-930 tarihine müsadif Pazar saat 16-17 de Fatih sulh 3 çüncü hukuk hakimliğine müracaatları ilân olunur.

Beyoğlu 5 inci icra dairesinden

Mahcuz bir alaktan Galatada Danup hanında No. 6 yazıhanede fûruhtu mukerrer kanepe yazıhane koltuk ve perde ve sairinin fûrnhtu 4-11-930 tarihine müsadif salı günü saat on üç buçuk da bilmüzayede satılacağından yevmü mezkûrda talip olanlar mahallinde bulunacak memuruna müracaat etmeleri ilân olunur

Üsküder Hale sinemasında Yeni Tarzan

Hergün gündüz 3 te geceleri 9 da cuma günleri 2 de 4 te 9 da

101 kişi ile mülakat ...

Bir mürtekip ile konuştuklarım

- 44 -

Tepebaşında tramvaydan indim; birlirsiniz: orada sıra ile birkaç kahvemi meyhaneye vardım. Bunlardan birinin camekânından:

- Tık, tık, tık.

Çok ihtiyar, lakin yaşına göre dinç bir zat — bırıkları tıraş — bir eli ile rakısına su katıyor, diğer eli, yüzü, çehresi, kaşları, gözleri ve dili ile beni içeriye davet ediyordu.

Hariciye erkânından, sabık bilmem ne müdürü utufetü Hasan Bey Efendi Hazretleri, namı diğer: Avusturya - Macaristan sefarethanesi esbak kapı oğlanı ve tercümanı Mösyö Giacomo Dandini.

— Bizim ruhiyat muharriri attı kırtı... buyuracaksınız. Şimdiden protest ederim. Kırır nerede? Eksik yazdığmdan dolayı sıkılıyorum.

- Mösyö Dandini.

— Dandini? Hasan demelisiniz. Fakat ondan evvel bir kadeh? Birlikte eski hatıraları ihya edelim...

— Pekli... maksat rakı içmek değil, birlikte bulunmak...

- Çok ihtiyarladım.

- Ben de.

Hasan Bey o kadar güldü ki rakısını döktü. Kulığına usulla:

— Yaş 88... Siz daha? yaşınızı yazmak için beş rakama bile muhtaç değilsiniz. Öyle değil mi?

— Bir 4 ve bir de 9 rakamlarına ihtiyacı hâsil oldu.

- Hi.. hi.. hi.. şerefinize.

— Sihatimize. Yalnız bir şart ile içiyorum: Vapura bir saat ve bir çeyrek var. Sizi tam — eksiksiz — bir saat dinliyeceğim.

— Benim için dinlenmek ne nimet... Dandini'nin sözlerinden iktibas ettiğim birkaç mühim parçadır:

— Beyim, bendeniz hak dini kabül ile Hasan olmadan evvel tatlı su frengi bulunuyordum. Rivayete göre dedelerim cineviz imişler. Bilirsiniz ki bütün Galata, fetih gününe dek bir cineviz toprağı idi. İşte onlardan geliyormuşum.

Fakat her nasılsa Avusturya tebaasındandım. Müslümancaıyı iyi okumustum: arabî, farisî, türkî kâğıt oğlanı oldum. Tercümanlığa kadar çıktım. Köpüğü bir tercümandım. Nezaketi hiç elden bırakmazdım. Konuşurken teşrifata gayet riayet ederdim. Lâkin çok desas idim. Babıâlideki paşaları, beyleri, efendileri, hatta hademe ağaları yıldırıdım. Bir hayli meseleler ihdas ettim. Hele bir kere bir öylesini ihdas ettim ki hariciyenazırı sefere resmen tarziye vermeğe mecbur kaldı ve bendenizin kadrim, meziyet ve menziletim büyüdü.

Tercümanların toplantısında ben onlara reislik ederdim...

Kapı benden elâman derdi. Ah, o zavallı Babıâli bizden ne çekmişti! En hak sız işleri müdafaada ısrar ederdik, nazırları ağlatırdık.

Nazır da kim oluyor? Biz onlara eza ve cefa etmeğe memurduk. Sefirler isten anlamazlardı. Onları irşat ve ya izlâ eden hep bizdik. Çoğumuz lâtîn isimleri taşıdığımız halde kanımıza bir hayli rum ve ermeni kanı karışmıştı. Meselâ merhume validem Kumarbazıyan ailesindendi: Katolik ermeni. Babamın anası: Aleksiyadis'lerden, sakızlı rum. Anamın anası Halepli idi. Bir salata. İçinde hıyar da, marul da, pancar da, dereotu da, domates te var.

Ne idi o Babıâli?... Osmanlı devletinin yüzde bir bile istiklâlî yoktu. sizden geçen gün ayrılan Yunanistanın bile imtiyazları kapitülasyonları vardı gayri müslimlerin de mezhebî imtiyazları...

O devlet ne idi bilmem! Karadağ beyi, Monte - Carlo prensi tam müstakil oldukları halde koca Babıâli kendi tebaasına karşı bile sözünü geçiremezdi. Yalnız Türk ve müslüman tebaanın imtiyazı yoktu. Onlar kapitülasyonlardan istifade edemezlerdi. Türkiye'de yalnız Türklerin hiçbir hakkı yoktu...

Hasan Bey çoştı, köpürdü: — Yaşasın Lausanne gününü türkî temin edenler...

Rakısını içti. Güzünden yaş geldi.

— Evet, ben Köpüğü bir kâğıtlanı

neuzübillâh bir tercümandım. Türk memurlarını kasıp kavurdum. En hak sız işlerinde bile Avusturyalıları, macarları halkı çıkardım. Ben Babıâli divanhanelerinden geçerken:

— Mavi İblis geldi, gene... derlerdi (Mavi: gözlüğümden kinaye).

Devamla: —... paşa merhum benim terbiyesizliğimden, insafsızlığımdan, haksızlığımdan, uğraşıcılığımdan bıkmıştı. Kendisi ile de senli, benli idik. Bir gün:

— Dandini, dedi, senin gelirin, tercümanlıktan istifaden ne?

— Altmış lira.

— Kapı altı hasılâtı?

— Bir para.

— İstikbalin?

— Olup olacağı bu.

— Seni azledebilirler mi?

— Hemen.

— Ey, neye nemsellere hizmet ediyorsun?

— Başka ne yapayım?

— Sana ayda iki yüz lira. Ulâ evveli.

Birinci nişan. Terki tabiiyet et. Gel seni hariciyeye alayım. Hem devlet senin gibi bir belâyı berzahî ilâhiden kurtulur, hem sen züğürtlükten.

Dinle, Dandini, diğer tercümanları ezmek için bir teşkilât vücuda getirirsen, onlara istediğim gibi hadlerini bildirirsen, sana bir ihşan çıkarırım ve Beyoğlunun en iyi bir yerinde bir konak alırsın. Züğürtlüğe veda edersin. Elbisen de pek eskimiş.

Paşa cebinden bir zarf çıkardı. Öpüp başıma götürdüm. Açmadan cebe yerleştirmek kaide idi. Ben de öyle yaptım amma merak içinde idim. Acaba içinde ne var?

Paşanın tekliflerine: — İzin verirseniz 24 saat düşünün... dedim.

— 24 saat az! Bir ay düşün. Hiç olmazsa bir ay memurlarımızı üzmezsin.

— Uzman, paşam, dedim ve müstesna olarak etek öperek ayrıldım. Zarfta Osmanlı bankasının iki yüz altınlık ufacık bir çeki.

Paşa diplomattır. İman ederim. Evde bizim madamla uzun düşündük. Teklif fena değil. Lâkin sefarethaneden ayrılabilmek için bir behane lâzım. Malumu ihşanınız tercümanlardan çok istifade edildiği halde kendileri diploması mesleğine dahil tam memur, hatta tam tebaa addedilmelilerdi. Terakkileri yoktu.

Ben bu ciheti hatırlattım ve bir konsolosluk istedim. Ya Arabistanda, ya Arnavutlukta çok iş görürüm, mes'eleler ihdas ederim, dedim. Viyanaya yazdılar. Nazıka'ne reddedildim. Tekâüdi-yemi toptan istedim. Elime 800 liradan fazla para geçti.

— Paşam serbestim. Şu istidamı tercihte beni tabiiyete kabul buyurunuz.

.....Üç gün geçmedi:

1 — Osmanlı oldum: Dandini Efendi

2 — Beş yüz lira ihşan.

3 — Y zarfında:

3 —müdürü oldum.

4 — Ulâevvelî aştâbındanım.

.....Yüz gün geçmeden:

5 — Birinci osmanî.

6 — Birinci mecidî.

7 — Altın lilyakat.

8 — İtın, gümüş imtiyaz madalyaları. Öyle temiz iş görüyordum ki sormayız. Aldığımız maaşı hakettiştik.

Edepsiz, alçak namussuz, ahlâksız tercümanlara hadlerini bildiriyordum. Devletçi iki gaileden kurtardım.

— Ben: hangi millettenim?

— Resmen osmanlı tebaasından ve ricalinden.

— Lâ'n türk mü, arap mı, rum mu, ermeni mi?

— Hiçbiri.

— Tatlısu frengi.

di.

İyi düşündüm. Baltaya tamamı ile sap olabilmek için dinimi de değiştirmeyi kurdum. Bizi mmadam.

— Ben katolik ve ermeni doğdum, dönmem. Lâkin sen bunda bir kâr görüryorsan, ona da bir şey demem dedi. Geniş bir nefes aldım.

İşte o gün, bugün Hasan Beyim. Bunlar şahsî mes'eleler. Ehemmiyeti yok. Fakat düşününüz: kör, topal, sü-

İktisadî bahisler

Fiat meselesi

Şirketin yaptığı inşaatın fiat bütün Türkiye'de yapılan demiryolları için saat için aynı tabiiyat fiat formüllerine tevfikan hesap edilmiştir. Hükümet memurini fenniyesinin ahvali mahalliyeye göre tahakkuk ettirdikleri amele yevmiyesi, araba ücreti, malzeme fiatı gibi anasır bu formüllerde yerleri ne vazedir. Bu anasır çok kere kısa tutulmaktadır ki şirket aradaki farkı — tahkikatımıza göre — kendisine masarifi umumiyeye ve kâr payı olarak bırakılan yuzdeden öder. Nitekim vahidi kıyasi fiatların hini tesbitinde hükümetçe şirkete verilmesi tensip edilen amele yevmiyeleri şirket tarafından amele verilenden — hemen bir seneden beri — takriben % 10 dan duundur. Yani şirketin fiatları ahvali mahalliyeye göre tesbit edilmesi lâzımgelen normal fiatlardan duundur.

İhtimal ki böyle büyük bir şirkete verilen fiatlar parça parça iş alan küçük müteahhitlere verilen fiatlara nisbeten çok görülüyor. Filhakika bu küçük müteahhitlerin münakasalarında hükümetçe sureti umumiyede mer'i tahlilli fiat formüllerine göre tesbit edilen fiatlar üzerinden vasatî % 10 - 15 radesinde tenzilât icra ettikleri doğrudur. Fakat bunların malî ve inşai mes'uliyetleri de o nispettedir. Diğer taraftan İsveç grupu hatlarından bu münakasa fiatları üzerinden hükümetçe işveçlere masarifi umumiyeye ve kâr karşılığı olarak % 20 zam verildiği gibi yine küçük müteahhitlere kısım kısım ihale suretinde emaneten yapılan hatlarda da demiryolları idaresinin bu müteahhitlere nezaret için sarfettiği masarifi bu münakasa fiatlarına inzimam etmekte olduğundan münakasa fiatlarındaki tenzilât bir ucuzluk ifade edemez.

Yulyus Berger şirketinin yaptığı hatlardan bilhassa Kütahya - Balıkesir hattı memleketimizde inşa edilen hatların en müşkülünden biri ve belki de en müşküldür. 253 Km. tulündeki bu

hat üzerinde büyük yarmalar, birçok demir köprüler, viyadükler ve sair imalâtı snaiye ve akıllara hayret verecek miktarda kaya hafriyatı ile beraber en büyüğü 800 m. olmak üzere tamam 37 adet tünel açılmıştır. Bu çetin hattın yekünü inşaat masarifi 23 milyon lirayı bulacaktır. 253 Km. lik tulü umumiyeye nispetle kilometre başına giden masarifi 100 bin liar demektir ki geçtiği arazinin tabiatı ve inşaatın keyfiyeti nazarı itibara alınırca çok görülmez.

Bir de böyle harikulâde müşkül bir hattın az zamanda inşası mültezem olduğundan bu süratin icap ettirdiği masarifatı azimenin de sureti umumiyede mer'i olan normal fiatlar da dahil olduğu başkaca nazarı dikkate alınmalıdır.

Yüksek olduğu rivayet edilen fiatların nekadar dun olduğu belki vergi idaresinin kayıtlarına göre de tebeyyün ettirilebilir.

Hattın heyeti umumiyesi tesviyei türabiye ve imalâtı snaiyece bitmiş gibidir. Bütün tulün üçte ikisi üzerinde trenler işlemektedir. Sene nihayetinden evvel bütün hat seyrü sefere amade bulacaktır.

Hattın menazırı tabiiyesi pek cazip. İktisaden atisi büyük ümitler verici. Cesim ormanların ortasından geçiyor. Her tarafta zengin madenler var. Bugün ilk defa Değirmisaz istasyonuna gelen yolcu büyük bir zevk duyar. Buradan her gün 15 krom yüklü vagon hareket eder. Günden güne istihsalâtı artmakta olan bu madenler birçok amelemizi beslemekte, devlet ve memleketin mühim ecebi parası celbetmektedir. İki krom ocağı daha açılmak üzere. Gelecek sene maden cevherleri doğruca Balıkesir üzerinden az masrafla Bandırma'ya inecek, zengin Balat havasının mahsulleri dahil ve harice gönderilebilecek, hükümetin muvaffakiyeti bir kat daha artacaktır.

Türkiye, Irak, Suriye arasında

Meydanı Ekbezde beynelmil bir gümrük yapılacak

Bağdat'ta çıkan El - Irak gazetesi başmakalesinde şu malûmatı vermektedir.

"Türkiye, Irak ve Suriye arasında Meydanı Ekbez noktasında bu üç memleketle ait beynelmil bir gümrük tesisi en faydalı iktisadî tedbirlerden biridir. Üç devletin mümessili bu istasyonda toplanmış, bu şekilde bir gümrüğün tesisi üzerinde itilâf edilmiştir. İtilâf edilen noktalardan biri de yolcuların pasaportlarını kontrol için muhtelit bir daire tesisidir. Türkiye, Irak ve Suriye bu gümrüğün inşa masrafını ve sair ihtiyaçlarının teminini deruhte edeceklerdir.

Bu tedbirlerden maksat şark sınırlarına hareket eden yolcuların, seyahatini kolaylaştırmak, Irak ve İrana gidecek yolcuların Avrupa ve Mısır tarihine bedel şark demiryolunu tercih etmelerini temin etmektir.

Bunu müteakıp El - Irak gazetesi şu sözleri söylemektedir: "Meydanı Ekbezde bu gümrüğün tesisi, bu havalide ticaret ve iktisat hareketi namına çok iyi bir başlangıçtır. Bilhassa Türk piyasalarına merbut olan Musul tacirleri bundan son derece memnun olacaklardır.

Yakında Türk ve Irak demiryolları da birleştirilecektir. Musul ve Bağdat müklü, kambur, solak, salak, sarsak bir osmanlı devleti vardı. Ecebi ve mezhebî imtiyazlarla bağlanmış, çiğeri iki para etmez bir sürü pis, murdar, müteaffin tercümanın oyunağı olmuştu. İşte o devlet döküntüsünden o devlet karikatüründen tam ve müstakil, pürüzsüz bir devlet halkettiniz.

— Bu devleti kuranlar yaşasın...

— Yaşasın!

Bu devletin ne kuvvetli olduğunu ben bilirim. Ben, gâvürken hariciyeye gider, nazıra iradelerimi dikte ederdim. Devlet mi idi o? "Tedi düvel", i yenen Türkiye Cumhuriyetinin üniforma, nişan, madalya, rütbesiz azameti Osmanlı devletinin yaldızlı zafı karşısındadır....

Celâl Nuri

İşaretiler:

Ne idüğü belirsiz ekalliyet

Rumlardan bahsetmiyorum; ermenilerden bahsetmiyorum; yahudilerden bahsetmiyorum. Onlardan bahsetsem "sadece,, ekalliyet derim. Ben ne idüğü belirsiz ekalliyet den bahsediyorum. Bu acı ekalliyet sandık başında fransızca nutuk söyler. Türk vatandaşlarının türk vatandaşlara rey vermesi için.

Bu acı ekalliyet gazete çıkarır. Alâ... Muhalefet yapar o da alâ... Fakat neden bu gazeteyi fransızca çıkarır. Muhaliflerine fikirlerini kabul ettirmek için mi? Muvafıkların dili türkçedir. Hatta sahipleri bile çıkardıkları gazetesinin dilini tercümanla anlarlar.

Muhalif zümrelerin hislerine tercüman olmak için mi?

Muhalif Türkse türkçe okur, türkçe söyler.

Muhalif rumca rumca söyler rumca gazete okur.

Muhalif ermeni ise ermenice gazete okur, ermenice söyler.

Muhalif yahudi ise yahudice gazete okur, yahudice anlatır.

Şu halde bu gazete ekalliyetlere de hitap edemez?

Memleketin dahili siyaseti ile alakadar olmayan ecebilere hitap eden siyasi bir organın manası nedir?

Bunun manasını anlayamayız... Bir dostun dediği gibi, Fransada hükümeti devirmek için bir fransız muhalif gazetecisi Pariste türkçe bir gazete çıkaracağını adamı derleyip, toplayıp tımarhaneye koyarlar...

Pariste sandık başında bir fırkacı kalkıp türkçe bir nutuk söylerse zannederim aynı akibete uğrar...

Fakat biz de böyle şeyler olmuyor. Olmadığını delili de meydanda Galip Kemal B. sandık başında fransızca nutuk söyledi. Ve akıllı, akıllı evine döndü.

Fransızca da bir muhalif gazete çıkarıyor.

Yalnız bu kadar değil; yan çizip memleketin resmî ve kanunî bayramını bile bir yana koyuyor.

Fransada böyle şey olmazken bizde oluyor. Çünkü bu ekalliyetlere alışık olduğumuzdan mıdır, nedir. Bu acı ekalliyet, ne idüğü belirsiz ekalliyete aldırıyor.

Zavallı içtimaiyat

Bir zamanlar bir lisede içtimaiyat hocaları ediyordum. Mektebin idare âmirlerinden biri bana dedi ki:

"— Siz bu içtimaiyat dersinde, çocuklara çatal, bıçak, havlu kullanmasını öğretirsiniz değil mi?"

— Hayır dedim, efendim ben, sosyoloji okuturum..

"— Pardon dedi, ben içtimaiyat deyince adabı muşeret anlamıştım. Alâ siz sosyalistlik okutuyorsunuz...

Geçenlerde bir mektup aldım, zarfın içinden bir hikâyeyi çıktığı. Hikâyenin başında şu satır yazılı. Bu, sosyolojik yazımı gönderiyorum..

Hikâyeyi snuna kadar okudum. bildiğimiz, eski tas, eski hamam, yıldızdan, denizden, göklerden bahsediyor.

Bir gazete okuyordum şu satırlara tesadüf ettim:

"İntihap ulumu içtimaiyenin mühim bir koludur!,, makaleyi okudum. Makale bir fırka propagandasından başka bir şey değil!

Bir zamanlar bilmiyorlardı. Herkes ona kendine göre bir mana veriyordu. Şimdi dallandı, budaklandı. her şeyin başına bir "içtimaiyat,, sözü ilâve etmek moda haline girdi. Bu, müphem bir pelsenk halinde ağızdan ağıza dolaşıyor. Bana hikâyesini gönderen insan, bir gazetede makale yazan adam ve her gün nümünelerine tesadüf ettiğimiz insanlara kelimeleri alan fakat mefhumları anlamıyan kmiselerdir.

Medeniyet, modern hayat mefhumları devlet kinini gibi yutmak değil, mefhumların içine girmekdir. İçtimaiyat hocaların bir çoğu gayret göstermezlerse, içtimaiyatı anlatmak için elimizde kelime kalmıyacak!

S. E.

Ölüm ?

En ziyade hangi saatlerde vukua gelir ?

İnsanlar en ziyade gecenin saat altısı ile sabahın saat altısı arasında ölmektedirler. Gündüzün saat altısından gecenin saat altısına kadar vukubulan ölümler az olmakla beraber bu gibi ölümler fevkalâde sayılmaktadır. Senenin 31 günlük aylarında diğer aylara nispeten daha fazla vefiyat vuku bulmaktadır.

Tarihten Sayıfalar

General Bulenje nasıl yaşadı ve niçin intihar etti?

Madam dö Bonnen bu meruf eskerin hayatında müessir bir rol oynamıştır

(Jeneral Bulanje) 29 nisan 1837 tarihinde Fransanın (Ren - Rennes) şehrinde doğdu. O dokuz yaşında mektebi harbiyeden çıktı. Dahilde ve müstemkatta ve istihdam olunduğu bütün kıtaatta muktedir ve cesur bir zabıt olarak tanındı. Kendisi şahsan yakışıklı olup orta boylu, hututu veçhiyesi muntazam, sarı bıyık ve sakallı ve mavi gözlü idi. Mumaileyh 1880 de yedinci kolordu kumandanı (dük d'Omal — duc d'Aumale) in iltimasile mirliya rütbesini ihraz etti. Tecrübeli bir jeneral ve müverrih olan (dük d'Omal) 1848 senesinde terki saltanata mecbur olan Fransa kralı (Luvi - Filip - Louis - Philippe) in dördüncü oğlu idi. 1884 te (Bulanje) kumandanı bulunduğu Tunustaki koldudan harbiye nezareti piyade dairesi reisi sıfatile Parise naklolundu. Yeni vazifesinde reviyet ve liyakat gösterdi. Fakat radikal fırkası lideri olan Mösyö (Klemanso - Clémenceau) (1) ile sıkı münasebatı ve siyasetle iştigali mahafili askeriyeye çirkin görünüyordu. 1886 senesinde Mösyö (de Fresine — Freycinet) radikallerin müzaheretile kabineyi teşkil ettiğinde (Bulanje) yi harbiye nezaretine getirdi. Mumaileyhin entrika ve politikaerlik sayesinde o mevkie gelmesi ve binnisbe genç denilecek bir yaşta feriklik rütbesini ihraz eylemesi bir hayli küküklü mucip oldu. Maamafih (Bulanje) orduda epey ıslahat icra etti. Bir hudut hâdisesinden dolayı Almanya'ya karşı itihaz eylediği cesurane hareket üzerine teveccühü ammeyi kazandı. Halk onu 1870 felâketinin intikamını alacak bir kahraman gibi görmeğe başladı. Bir gün ippodromda jimnastik cemiyetlerine hitaben irat ettiği nutukta jeneral (Bulanje) şu sözleri söyledi: "Bir millet için iki nevi sulh vardır.

Birincisi mecburi kabul ettiği ve ikincisi hasma kabul ettirdiği sulhtir. Biz yalnız bu ikinci sulhün taraftarıyız. Bu lisan Berline endişeyi mucip oldu. Harbiye nazırının faaliyetinden, icratından ve nutuklarından bahseden (Taymis) in o vakitki meşhur Paris muhabiri gazetesine gönderdiği bir telgrafname: "Jeneral (Bulanje) nin maksadını anlamak kabil değildir. Mumaileyh takip etmek istediği hedefi bilmemekle beraber daima ileri gitmektedir. Her halde bazı tedbirizliklerle (Bismark) in ekmeğine yağ sürüyor, demişti. (Burbon), (Orlean) ve (Bonapart) hanedanlarına mensup prenslerin Fransa toprakından ihracı esasında orduya bir çok hizmeti mekupt eden ve hakkında istisnai bir muamele yapılması lâzımgelen (dük d'Omal) in ismini ordu listesinde nsilmekte (Bulanje) tereddüt etmedi. Muhafif gazeteler harbiye nazırının bu tedbirini takbih ile beraber vaktile rütbesinin terfiine delâlet eden kiralzadeye karşı hissiyatı ubudiyetkârane ve minnettaranesi hakkında yazmış olduğu mektubu aynen neşrettiler. Mesele mebusan meclisine de intikal edip muhalif fırkaya mensup bazı aza (Bulanje) i nankörlükle itham eylediler. Mumaileyh mebuslardan (Loren - Loreint) ve ihtiyar (Floke Floquet) ile düello etti ve yaralandı. Bütün bu ahvale rağmen avam arasındaki şöhretine halel gelmedi. Hatta (Fresine)nin infisali üzerine yerine gelen Mösyö (Goble - Goblet) de onu harbiye nezaretinde muhafaza etti. Fakat bir müddet sonra (Bulanje) tavrı hareketile kabineyi müşkül bir mevkie koyduğundan ve diğer cihetten (Klemanso) da kendisini iltizamdan vazgeçtiğinden (Goble) böyle patırtıcı bir arkadaşla teşriki mesai etmemek için istifâ etti. Mevkii iktidara gelen Mösyö (Buviyé-Bouvier) birçok entrikalara ve ısrarlarına rağmen Buviyé'yi kabinesi almadı ve onu (Klermon-Ferran-Clermont - Ferrand) kolordusu kumandanlığına tayin eyledi. Hissiyatı vatanperverane nin timsali telâkki olunan ve istikbal için büyük ümitler veren (Bulanje) nin merkezden uzaklaştırılması Paris ahâlisini fevkalhat kızdırdı. Halk onu yazgı atının üzerinde parlak üniformalı birçok zabitan ile muhat olarak Bulonya ormanında görmeğe ve yaşa sedala-

rile selâmlamağa alışmıştı. Jeneral (Bulanje) avam takımının adeta mabudu idi. Azimeti günü yüz bin kişiden mürekkep bir cemmigafir mumaileyhin ikaet ettiği (Hotel du ouvre) a gelerek hazırlanan araba atların nikoşumlarını gözdü. Herkes galeyân içinde idi. Otelin önünde bir alkış tufanı etrafı çınlıyordu. (Bulanje) nin hareketini men maksadile birçok kimseler (Liyon) istasyonunda trenin önünde ve rayların üzerinde yattılar. Lâkin jeneral başka bir lokomotifle atlıyarak mahalli memuriyetine gitti. Böyle emre inkiyâdı derin bir siyasete hamlolundu. Halbuki isminin etrafında bu kadar gürültü yapılan (Bulanje)metresi (Madam dö Bonnen - de Bonnemains) den başka bir şey düşünmüyordu. Bir dostunun evinde tanıdığı bu evli kadını — güzel ve faziletkâr bir zevceye malik olmasına rağmen — genç bir mülâzim gibi delicesine seviyordu.

(Bulanje) hareketi jeneralin (Klermon - Ferran) a izamından sonra had bir dereceye geldi. Hatta avam arasında: "c'est Boulanger qu'il nous faut, (Bulanje bize lâzımdır) namında bir şarkı bile çıktı. Taraftarını nümayişler yaparken sevdazede (Bulanje) metresinin hsaretine dayanmadığından az zaman sonra bilâ mezuniyet iki defa Parise geldi. Zaten fırsat iriyen hükümet beş jeneralden mürekkep teşkil ettiği bir meclis karârile mumaileyhin ordudan kaydını terkin ettirdi. Bu nikbet hakkında muhabbeti ammeyi tezyit eylediğinden (Bulanje) azim bir ekseriyetle mebus intihap edildi. Program kanunu esasının tadili idi. Kendisi parlak bir hatip değildi. Meclisi mebusanda da pek az taraftarı vardı. Diğer cihetten hakiki cümhuriyetler onun muvaffakiyetinin nasıl vahim bir netice vereceğini anlamağa başladılar. Herhalde 1888 senesi içinde (Bulanje) nin şahsiyeti bütün Fransayı istilâ etti. Kanunu esasi tadilatı teklifinin hüsnü kabul görmemesi üzerine mumaileyh — protesto makamında — mebuslukta istifa etti. Fakat müntehipler cemiyeti yekdiğerile rekabet edercesine onu tekrar namzet gösterdiler. Nihayet 1889 senesi kânunusanisinde müthiş bir ekseriyetle yeniden intihap olundu. Mumaileyhi bekliyen yüz binlerce insan derhal (Elize - Elysée) sarayına giderek diktatörlüğünü ilân etmesini talep ediyorlardı. (Bulanje) cümhuriyet için bir tehlike olmuştu. Jeneral bilâteredüt muhaliflerin başına geçmesi olsaydı hükümeti cebren elde edebilir ve Fransanın hâkimi mutlakı olurdu. Lâkin fırsatı fevtetti. Daha doğrusu (Bulanje) böyle mühim bir rol oynıyacak. Kabinette yaratılmış bir şahıs değildi. Kabinen uzun bir müzakere neticesinde (Bulanje) nin tevkifine emir verdi. O sırada dahiliye nezaretinde Mösyö (Konstan - Constans) (2) bulunuyordu. Hakkındaki karardan vaktile haberdar olan (Bulanje) Paristen firar ile evvelâ (Brüksel) e ve oradan da Londraya gitti. Her nekadar bulanje hareketinin ihtizarı epey zaman daha devam etfise de siyasi tehlike zail olmuştu. (Bulanje) gıyaben hıyaneti vataniye ile mahkûm edildi. Mumaileyh bir müddet sonra (Jersey) (2) adasında ikamet etti. Taraftarlarının tahrikâtına rağmen şahsı ve ismi unutulmağa başladı. Bir aralık fevkalâde bir rol oynıyacağı tahmin olunan jeneral (Bulanje) Brükselde vefat eden sevgilisi Madam (dö Bonnen) in mezarının başında 1891 senesi eylülünün otuzuncu günü intihar etti. Birkaç ay kadar Fransanın ümitlerini temsil eden bu adam hayatına bu suretle hatime çekti. Binaenaleyh (Bulanje) tarihi ait mühim bir sîma addolunamaz.

Lütfi Simavi

[1] (Jorj Klemanso) ihtiyar kaplan ve kabine düşürücü namı altında tanınmıştır. Mumaileyh 1917 de başvekil ve harbiye nazırı sıfatile düvelî mütelifenin galebesini temine çok hizmeti olmuştur.

[2] Mösyö (Konstan) bilâhare İstanbul sefiri oldu ve birçok sene mem-

Dul yahudi kadınları Niçin Amerikaya koşuyorlar?

Amerika gazetelerinin Paris muhabirleri dikkat etmişler, son zamanlarda Avrupada yaşayan yahudi dullarının fevç fevç Amerikaya gittiklerini görmüşler. Bunun sebebi tetkik edilmiş, neticede yahudilerin gizli adetlerinden biri meydana çıkmıştır.

Yahudi kadınları içinde kocası ölen her kadın, ilk kocasından çocukları varsa, yeni bir kocaya varmadan evvel, sabık zevcinin erkek kardeşine müracaat ederek onun zevcesi olmak istediğini söylemek mecburiyetindedir. Bunun için dul kadın, kocasının biraderinin karşısında diz çöker ve onun karısı olmağa hazır olduğunu söyler. Kocanın birader yengesini almak istemiyorsa onu yerden

kaldırır, istemiyorsa, onu reddeder. Bu hareketin bir kaç şahit karşısında vukuu lâzımdır. Kocanın birader yengesini almak istediğini söylerse dul kadın ona varmağa mecburdur.

Avrupada bulunan bir çok yahudi dullarının bu sırada Amerikaya gitmelerinin sebebi orada kocasının biraderleriyle buluşarak bir merasimi yapmaktır. Yahudiler arasında bu merasime Çalitze denilmektedir.

Şikago Tribün muhabiri bu meseleyi bir hahama sormuş ve ondan şu cevabı almıştır:

"Dul kalan her kadın bu merasimi yapmazsa evlenemez. Evlenirse nikâhı fasit olur."

Dişler Vitamin sayesinde mi büyür?

Oto Valhaph namındaki Dr. dişlerin tekâmülünde vitaminlerin büyük tesiri olduğunu iddia ve bunu tecrübe ile ispat etmektedir.

Dişlerin sağlam veyahut çürük olmaları sebeplerini çocuk doğmadan evvel validenin aldığı gıdada aramaktadır.

Doktorun iddiasına nazaran validenin alacağı gayri kâfi ve gayri mugaddi gıda, velev ki az bir zaman için bile olsa, süt dişlerinin tekâmülünde fena bir tesir ıera etmektedir. Aynı suretle validenin çocuğunu emzirdiği müddet zarfında kâfi derece vitamin almaması da çocuğun dişlerinin tekâmülüne mâni olmaktadır. Bunun için validelerin

ve nezdâni iyi ve vitamini bol gıda almaları şayanı tavsiyedir. Tam manasile tekâmül eden dişler çürümezler. Oto Valhaph Eskimoların ve vahşi insanların dişlerinin sağlam oluşunu vitamini fazla çi hayvan eti yemelerine atfetmektedir. Bittabi asrı insan bu vaziyete avdet edemez ve etmesine de lüzum yoktur. Yeter ki kâfi derecede vitamin almak temin edilebilsin. Dişlerin tekâmülünde vitaminin tesiri olduğu kadar uzvi tekâmülün de tesiri vardır. Amerika doktorlarından L. B. Kalins ve Herih Kalang da son zamanlarda Kalsiyum ve fosforu muhtevî gıdaların dişlerin tekâmülündeki tesiratını ispat etmişlerdir.

Nezleye karşı bulunan aşı

Amerikada nezle yüzünden, çalışan sınıfın senede 400 milyon İngiliz lirası zarar ettiği tesbit edilmiştir. Bu büyük zararı telâfi için büyük gayretler sarfedilmekte, fakat buna karşı müessir bir çare bulunmamaktadır. Nihayet Amerika kimyagerler cemiyetine beş sene müddetle her sene 40000 İngiliz lirası verilmesi takarrür etti. Bu para ile, nezleye karşı müessir bir çare bulmağa çalışılacaktır.

Geçenlerde Marilant darülfünunu müderrislerinden Pfayfer, nezleye karşı bir aşı hazırlamıştır. Halihazırda bu aşı tecrübe edilmektedir.

Diğer taraftan mekteplerde nezliye karşı şu tedbirler itihaz edilmektedir:

- 1 — Üzüm ve portakal suyu içmek.
- 2 — Sıcak tutan elbiseler giymek.
- 3 — Ayakları kuru tutmak.
- 4 — Elleri sık sık yıkamak.
- 5 — Geceleri sekiz saat uyumak.
- 6 — İçki kullanmamak.
- 7 — Âsabı yormamak.

Amerikanın bazı mekteplerinde nezleye müsteit olanlar haftada bir kerre bütün vücutlarını ultra violet şüasına maruz bulundurmaktadırlar.

Kıymetli hediyeler almak isterseniz

"Vakit,"in kupon müsabakasına iştirak ediniz

Bir bisiklet, bir fotoğraf takımı, ziynet altınları, elbiselikler, zarif konsol müzeyyatı, biblolar vesaire

Boş numara yoktur

Noksan kuponlarınızı çabuk tedarik ediniz. Adresini kaydet-tirmiyenler kur'aya iştirak edemez. Taşra karilerimizin iştiraki için kupon ve vazih adresleri ile onbeş kuruşluk pulu Vakit müsabaka memurluğuna göndermeleri kâfidir. Kayıt muamelesi müracaatın çokluğuna binaen 8 teşrinisani cumartesi gününe kadar

Acele ediniz

leketimizi kıldı. Mumaileyhin sefareti esnasında (1319 - 1903) Fransa tabiiyetinde bulunan (Lorando) ve (Tubini) namındaki İstanbul bankerinin yekânı yüz bin lirayı bulmayan matlûpları tahsil için Fransa hükümeti Midilli adasına bir donanma ırsalle adayı işgal ederek Babiâlden murabacı hesabı bir milyon lira kadar bir meblâğ aldı. Velihtlığı zamanında Sultan Murada verilen bu istikraz tesviyesini

vükela Sultan Hamide arza cesaret edememişlerdi. Bu paradan dahilde ve hariçte bazı zevatın müstefit oldukları o vakit rivayet olundu. Her halde dost bir devlete karşı bir alacak meselesinden dolayı Fransanın süfeni harbiye izamı tarihi siyasisinde misli namesbuk bir vak'adır.

[3] Jersey İngiltereye tâbi Manş denizinde büyük bir ada olup elli dört bin nüfusu vardır.

Helyom gazi

Yalnız Amerikada yapıyor, bugaz başka memleketlere verilse hiç balon kezesi olmayacak

İngilizlerin R. 101 kabili sevki kaza-ya uğradıktan sonra böyle kazaların önüne geçmek için tegebüsatta bulunmuş ise de henüz bir çare elde edilememiştir.

R. 101 kabili sevki derununda kabili iştigal gaz olduğu için yanmıştır. Dünyada hali hazırda malûm olan yegâne parlamaz gaz Helyom'dur. Eğer R. 101 balonunda parlamaya müstait bir gaz yerine Helyom olsaydı hiç bir kaza olmazdı.

Halbuki Helyom gazi istihsal edilen yegâne memleket Amerikadır; ve Amerika altın pahasına bile olsa bu gazın sureti ihracı bildirmek istemiyor. Hatta Dr. Ekenerin ricasına rağmen kendisine bir miktar Helyom verilmesine bile rıza gösterilmemiştir. Amerikalılar Helyom gazi vermemelerine sebep olarak Helyom gazının muharebede pek büyük hizmetler görebileceğini ve bu gazın diğer milletler tarafından kullanılabilmesine Cemahiri Müttfikânın delâlet etmek istemediğini söylüyorlar. Yirminci asrın zihniyeti gibi bir ilim zihniyeti asrında Amerikalıların gösterdiği bu hotperestlik Avrupa matbuatı tarafından şiddetle tenkit edilmektedir.

DAHA ESARET VARMIS!

Fransız gazetelerinin haber verdiklerine göre Afrikanın garbindeki Liberya hükümetinde son zamana kadar esaret usulü baki imiş. Hatta bazı muhabirlerin bu baktaki neşriyatı Cemiyeti Akvamda mevzu bahis olmuş. Bunun üzerine Liberya cümhuriyetinin Cemiyeti Akvam nezdindeki murahhası Liberya hükümetinin teşrinievelden itibaren esareti lâğvetmeğe karar verdiğini ve gerek borç mukabilinde insan rehlin edilmesi ve gerekse cebri hizmet ettirilmesi usullerinin menedildiğini bildirmişti. Bu suretle Liberyada da esaret kalkmış oluyor.

ALSDORF FELAKETİ

Almanyada Alsdorf'ta feci bir maden kazası olduğu telgraf havadisı olarak bildirilmiştir: Son gelen Avrupa postasında bu feci kaza hakkında tafsilât görülmektedir. Enkaz altından çıkarılan cesetlerin miktarı üç yüzü bulmuştur. Kazadan kurtulabilen ameleler başlarına gelen hadisenin fecatini anlatıyorlar. Amelenin bir çoğu cesim kayı parçaları altında ezilmiştir. Maden dehlizlerinin bir kısmı su ile dolmuş ve zemin su ve kömür tozundan bir balçık halini almıştır. Hasaratın pek büyük olduğu anlaşılmaktadır.

ARNAVUTLUKTA ITALYANLAR

Tirandan Pöti Parizyen gazetesine yazıldığına göre Arnavutlukta kiral Zogonun idaresine ve İtalyan müstemliklerinin istilâsına karşı büyük bir hoşnutsuzluk hüküm sürmektedir. Bu hoşnutsuzluk ahâlisi katolik ve ortodoks olan şimali Arnavutlukta daha fazladır. Arnavutluk hükümeti müslüman eftrat ile jandarma kuvvetlerini takviye etmiştir; bundan başka şimali Arnavutluk halkına adam başına yedi altın lira tevzi edilmiştir. Arnavutları asil asabileştiren cihat İtalyadan gelen muhacirler miktarının gittikçe çoğalması ve gelenlerin Arnavutluğu askerileştirmeleri imiş. Daha yeni olarak şimal mntakasına beş bataray top ve bir çok mühimmat ile Arnavut ordusuna mahsus bisikletler gelmiştir. Yunan ve Yugoslavya hudutlarına doğru sevkelişi yollar yapılmaktadır. Velhasıl vaziyet gayet şüpheli görülmekte imiş.

Saçlar

Ne sebepten beyazlanırmış?

L. Kuberger "saçların beyazlanmasının hikmeti", ser levhası altında neşrettiği müdekkikane bir makalede saçların beyazlanması esbabını şu suretle izah etmektedir:

Saçların renkleri, saçların ilk teşekkülünde boyatıcı maddenin miktarı ve derecesinden ileri gelmektedir. Bu boyatıcı maddenin hüceyratının aralarında rakıtanın zayıflaması beyaz ziyânı tamamen bel'ine mâni olmakta ve saçın kökünün izalesi de saçın parlaklık bahsetmektedir. Binnetice saçın izgal ettiği buşluğa havanın girmesiyle ziyânîkâs ederek saş gümüşi bir renk almaktadır.

Emniyet Sandığı Emlâk müzayedesini

Kat'î karar ilânı

Müzayede bedeli lira İkras No. Merhunatın cins ve nev'ile Borçlunun ismi mevki ve müstemilâti

- 465 32 Beylerbeyin'de Bürhaniye mahallesinde Rasimağa sokağında eski 12 mükerrer ve yeni 16-1,16-2 numaralı 56 arşın arsa üzerinde ahşap birboçuk katta 2 oda ve 96 arşın arsa üzerinde birboçuk katta duvar taşından 1 fırını havi 1 hanenin tamamı. Abdülkadir Ağa
- 120 297 Galata Şebit Mehmetpaşa mahallesinde Ustupçular sokağında eski ve yeni 17 numaralı 56 arşın arsa üzerinde kârgir bir kattan ibaret 1 dükkânın nisfı hissesi. Bekir Ef. Çakmakçılar'da Dayahatun mahallesinde Valdehanı ikinci kapı alt katı mevkiinde eski ve yeni 39 numaralı 128 arşın arsa üzerinde kârgir 1 katta üstünde hana ait diğer eşhasın odalarını havi bilâhava bir odanın tamamı. Hacı Kâzım Ağa
- 512 1507 Fatih Haraçmuhittin mahallesinde eski yeni Şifahane ve yeni Türbeişerif sokağında eski 13-18 mükerrer 13 mükerrer 13 mükerrer ve yeni 11, 13 numaralı yüz beş arşın arsa üzerinde kârgir bir katta üstünde asma katında pasa odasını ve otuz üç arşın bahçeyi ve altında bodrumu havi bir fırının yüz yirmi sekiz hisse itibarile elli beş hissesi (mezkûr fırın mahalli haraptır). Nadire H.
- 255 2462 Üsküdar'da Muratreis mahallesinde Çavuşdere sokağında eski 121 ve yeni 153, 153-1 maktûp numaralı iki yüz kırk arşın arsa üzerinde ahşap iki katta ve iki bölükten ibaret olup bir bölüğü yedi oda birsofa bir avlu bir mutfak diğer bölüğü iki oda bir mutfak ve harap gayrikabili istimal üç kuyuyu ve iki yüz doksan arşın bahçeyi havi bir hanenin tamamı. Raşit B.
- 1000 2543 Üsküdar'da Tabaklar mahallesinde Selimpasatası caddesinde eski 11 ve yeni 9 numaralı yüz altmış dört arşın arsa üzerinde ahşap iki katta yedi oda, bir sofa, bir malta taşlık, otuz arşın arsa üzerinde ahşap bir katta mutfak, bir kuyu ve iki yüz altı arşın bahçeyi havi dahili bazı sıvaları noksan haricen kısmen tamir edilmiş yenice bir hanenin tamamı. Hayriye H. Mehmet Necmettin B.
- 380 2951 Üsküdar'da Tabaklar mahallesinde meydanca sokağında eski ve yeni 12 numaralı doksan arşın arsa üzerinde ahşap üç katta beş oda iki sofa bir toprak avlu iki kuyu ve elli arşın arsa üzerinde bir mutfak ve beş yüz kırk arşın bahçeyi havi eski bir hanenin tamamı. İbrahim Efendi Emine H.
- 95 6378 Topkapıda Bayezitağa mahallesinde Aksaray caddesinde eski ve yeni 82 ilâ 88 numaralı yüz otuz bir arşından ibaret münhedim dört dükkân arsasının tamamı. Alâettin ve Kâzım beyler
- 25 6783 Üsküdar'da Selâmi Aliefendi mahallesinde keresteci Manil sokağında eski ve yeni 2 numaralı dört yüz arşından ibaret münhedim hane arsasının tamamı. Mm Dikranaki
- 185 8398 Salmatomrukta Kefevi mahallesinde Taşçı sokağında eski ve yeni 2 numaralı yüz arşından ibaret münhedim hane arsasının tamamı. Muammer Mustafa ve Arif Efendilerle Esmâ Hikmet, Emine Remziye ve Seher Hanımlar
- 605 8588 Koska'da Çobanisa namı diğeri Çobançavuş mahallesinde Havuzlu sokağında eski 17 yeni 16,18,20,22 numaralı 300 arşın arsa üzerinde istihmam mahallini ve keza 250 arşın üzerinde camekân mahallini ve 100 arşın üzerinde adl kârgir ikişer katlı ve birer odayı havi 2 haneyi ve 250 arşın bahçeyi havi (Havuzlu hamam) namile maruf 1 hamamın tamamı. Hatice Nedime H.

Yukarıda cins ve nev'ile semti ve numaraları yazılı emvali gayrimenkulenin icra kılınan aleni müzayedeleri neticesinde hizarlarında gösterilen bedellerle müşterileri üzerinde takarrür etmiş ise de mezkûr bedeller haddi lâyıkında görülmediğinden tekrar 15 gün müddetle ilân edilmelerine karar verilmiş ve 19 teşrinisani 930 tarihine müsâdif çarşamba günü kat'î kararlarının çekilmesi takarrür eylemiş olduğundan yevmi mezkûrda saat 14 ten 16 ya kadar Sandık idaresine müracaat eylemeleri lüzumu ilân olunur.

Seyrisefain

Merkez acentesi: Galata Köprü başında Beyoğlu 2362 Şube acentesi: Sirkeci Mühürdar zade hanı altında Tel.İst.2740

Izmir sürat

postası

(GÜLCEMAL) Vapuru 3 teşrinisani pazartesi 14,30 da Galata rıhtımından kalkarak sabahı İzmir'e varır ve çarşamba 14,30 da İzmirden kalkarak perşembe sabahı gelir.

Vapurda mükemmel bir orkestra ve cazbant mevcuttur.

Ayvalık sürat postası

(MERSİN) vapuru 4 Teşrinisani Salı 17 de Sirkeci rıhtımından kalkarak Gelibolu, Çanakale, Küçükkuyu, Edremit, Burhaniye, Ayvalığa gidecek ve dönüşte mezkûr iskelelerle birlikte Altınoluğa uğruyarak gelecektir.

Azimetten Gelibolu için yük alınmaz.

Trabzon birinci Postası

(MahmutŞevketPaşa) vapuru 4 Teşrinisani

Salı akşamı

Galata rıhtımından kalkarak Zonguldak, Inebolu, Sinop, Samsun, Giresun, Trabzon, Rizeye gidecek ve dönüşte Sürmene, Trabzon, Tirebolu, Giresun, Ordu, Ünye, Samsun Sinop, Inebolu, Zonguldağa uğruyarak gelecektir.

Mersin postası

(Çanakale) vapuru 5 Teşrinisani çarşamba 11 de Galata Rıhtımından kalkarak Çanakale, İzmir, Küllük, Bodrum, Rados, Fethiye, Finike, Antalya, Alâiyye uğruyarak Mersine gidecek ve dönüşte aynı iskelelerle beraber Taşucu, Anamur, Kuşadasına uğruyacaktır.

Andifli, Kalkan yolcu ve yükü gidış ve gelişte Fethiyede aktarma suretile alınır.

Çanakale için yük alınmaz.

Fabrika mahalli

Kızak mahalli

Seyrisefain idaresinin uhdei tasarrufunda olan Fener'de fabrika, Ayvansarayda kızak mahalleri açık arttırma ile kiraya verilecektir. Kat'î ihalesi 25-ikinciteşrin-930 tarihinde yapılacaktır.

İstiyenlerin o gün levazım müdürlüğüne gelmeleri.

Sadık zade biraderler vapurları

Karadeniz

Muntazam ve Lüks postası

Dumlupınar

vapuru 2 Pazar günü teşrinisani akşamı Sirkeci rıhtımından kalkarak Zonguldak, Inebolu, Ayancık, Samsun, Ordu, Giresun, Trabzon ve Rizeye azimet ve avdet edecektir.

Tafsilât için Sirkeci Meymenet hanı altında acentaliğine müracaat. Telf. İstanbul 2134

Emniyet Sandığı Emlâk müzayedesini

Kat'î karar ilânı

Müzayede bedeli lira Muhammen loymeli lira Merhuhatın cins ve nev'ile Borçlunun ismi mevki ve müstemilâti

- 5250 2827 Beyoğlu'nda Feriköy ikinci kısım mahallesinde atık Haso ve Hanımoğlu ve cedit Hanımoğlu sokağında eski 42 mükerrer ve yeni 34 numaralı yüz altmış altı arşın arsa üzerinde kârgir dört katta dört daireyi birinci katta antre, bir mutfak, bir helâyı havi bir numaralı dairesi ikinci katta bir sahanlık mevcut olup burada dört oda, bir sofa, bir helâ, bir mutfak iki numaralı daireyi üç ve dördüncü katlarda ikinci katın aynı birer daireyi havi ve iki yüzde birer şahniş ve ikişer balkonlu mevcut bir apartmanın tamamı. Orhan Mithat Bey
- 300 2892 Kumkapıda Tavaşi Süleymanağa mahallesinde Ördeklibakkal sokağında eski 23 yeni 17 numaralı yetmiş beş arşın arsa üzerinde kârgir iki katta ocak tulumbalı kuyu altında bodrumu üst katta biri ufak olmak üzere iki odayı havi bilâ gedik muayyen mahalli müstemil berber gedidinden münkalip bir dükkânın altı hisse itibarile üç hissesi. Abdülhay Avni ve Ahmet Hamdi ve Sadi Beyler
- 12225 3171 Beyoğlunda Küçükpangaltı mahallesinde Cabi ve Bekçi sokağında eski 16, 18, 20 ve yeni 21, 23, 25 numaralı yüz elli arşın arsa üzerinde maabodrum kârgir üç buçuk katta dokuz oda, dört sofa, bir antre, bir kiler, beş daraça, bir mutfak, bir kurnalı ve banyolu soğukluğu havi hamamı çamaşılık ve kalörifer mahalli, odun ve kömürlük ve dokuz yüz arşın bahçeyi havi bir hanenin altı hisse itibarile beş hissesi. Madam Ağani
- 15500 4272 Kadıköyünde Osmanağa mahallesinde rıhtım iskelesi sokağında eski 15, 15, 15 mükerrer ve yeni 2, 4, 6, 8 numaralı beş yüz seksen arşın arsa üzerinde kârgir altı katlı ve on iki daireden ibaret olup tek numaralı daireler altışar, çift numaralı daireler yedişer odalı birer koridor, birer banyo, birer mutfaktır. Yalnız on, on bir numaralı daireler beşer odalı olup daraca ve çamaşılık ve ayrıca beş odalı bir katlı dairesi ve gene bir kat üstünde üç oda, bir mutfak, bir kapıcı odası ve on iki kömürlüğü ve ikiyüz kırk altı arşın bahçeyi havi yenice bir apartmanın nisf hissesi. M. Rigard
- 120 16051 Samatyada İmrahor İlyasbey mahallesinde Camişerif aliefendi sokağında eski 18 ve yeni 24 numaralı seksen beş arşın arsa üzerinde ahşap üç katta dört oda, bir sofa, bir taşlık, bir toprak avlu bir mutfak, bir kuyu ve on dokuz arşın bahçeyi havi muhtacı tamir bir hanenin tamamı. Şerife H. Ali ef.
- 5200 20158 Beylerbeyin'de eski ve yeni Havuzbaşı sokağında eski 8,8 ve yeni 25-27-25-27 numaralı 587 arşın arsa üzerinde 1 katı kârgir, 2 katı ahşap olmak üzere 15 oda, 4 sofa, 2 salon, 2 kömürlük, 1 odunluk 3 kiler, 2 taşlık, 1 mermer antre 1 hamam, tavan arası ve 50 arşın arsa üzerinde münhadim mutfak, ahır olarak kullanılmaktadır. Bahçede 2 havuz, 1 sarnıç ve 95 arşın arsa üzerinde su hazinesi 1 dönüm 868 arşın bahçeyi ve 13 dönüm fazla bahçeyi havi bazı çerçiveleri ve kaplamaları muhtacı tamir 1 köşkün tamamı. Mehmet Asım Bey

Yukarıda cins ve nev'ile semti ve numaraları muhaarrer emvali gayrimenkulenin icra kılınan aleni müzayedeleri neticesinde hizarlarında gösterilen bedellerle müşterileri üzerine takarrür etmiş ise de mezkûr bedeller haddi lâyıkında görülmediğinden tekrar (31) gün müddetle ilân edilmelerine karar verilmiş ve 6 kânunuevvel 930 tarihine müsâdif cumartesi günü kat'î kararlarının çekilmesi takarrür eylemiş olduğundan yevmi mezkûrda saat 14 ten 16 ya kadar Sandık idaresine müracaat eylemeleri lüzumu ilân olunur.

Zonguldak vilâyeti muhasebei hususiye müdirliğinden

Müzayedeye vaz edilmiş olan merkez atelyesindeki edevat ile kazalarda bulunan kamyon ve taş kırma makineleri müzayedeye müddeti bilâ müddet temdit edilmiş olduğundan talip olanların encümeni vilâyete müracaatları ilân olunur.

Galata'da Karaköyde Börekçi firmasını ittisalinde büyük muhalebecinin üstünde

EKSELSIOR

Büyük Elbise Fabrikası

Birinci sınıf kumaşlardan mamul ve kusursuz biçimde gayet şık elbiseler her yerden ucuz satan YEGÂNE Müessesedir.

Erkeklerle mahsus gayet müntahap PARDESÜLER, PALTOLAR ve MUŞAMBALARIN müntahap çeşitleri ve hanımlara mahsus mantolarla pekli muşambalar

Erkekler için

Muşambalar	İngiliz	9 ¹ / ₂	Liradan itibaren
Muşambalar	çevrilebilir	14 ¹ / ₂	"
Muşambalar	Astarlı	19 ¹ / ₂	"
Pardesüler	Gabardin müflon ile	25 ¹ / ₂	"
Pardesüler	Meşhur Mandelberg marka impermeabilize gabardin	29 ¹ / ₂	"
Pardesüler	Meşhur Mandelberg marka müflon ile	37 ¹ / ₂	"
Pardesüler	İngiliz biçimi kumaştan	22 ¹ / ₂	"
Trençkotlar		17 ¹ / ₂	"
Paltolar	Yünlü	13 ¹ / ₂	"
Kostümler	İngiliz biçimi	14 ¹ / ₂	"
Kostümler	Lâcivert ve siyah	18 ¹ / ₂	"

Hanımlar için

Muşambalar	Deri teklidi muhtelif renklerde	13 ¹ / ₂	Liradan itibaren
Muşambalar	Çevrilebilir	14 ¹ / ₂	"
Trençkotlar	Muhtelif renkli rd	17 ¹ / ₂	"
Muşambalar	Po dö Peş	14 ¹ / ₂	"
Muşambalar	ipekli	18 ¹ / ₂	"

Çocuklar için

Muşambalar	kauçuktan	4 ¹ / ₂	"
Muşambalar	Bivertin	7 ¹ / ₂	"
Trençkotlar		9 ¹ / ₂	"
Paltolar	Yünlü	9 ¹ / ₂	"

Tediyatta Büyük Teshilat=Toptan Fiyatına Perakende Satış

Kiralık kâgir hane ve dükkân

Beşiktaşta Akaretlerde 30 (mükerrer 30, 47) 45, 47-63; 83-99 numaralı hanelerle 1-3, 15, 19, 20 mükerrer 20, 28, 32, 35 numaralı dükkânlar bilmüzayede icar edileceğinden şehri halin 28 inci salı gününden itibaren yirmi gün müddetle aleni müzayedeye vaz edilmiştir.

Talip olanların ve daha ziyade malûmat almak isteyenlerin Teşrinisaninin 19 uncu Çarşamba günü saat on üçe kadar mahalli mezkûrda 54 numarada müteveli kaymakamhâna ve yevmi mezkûrun saat on üçünden ön beşine kadar İstanbul evkaf müdüriyetinde idare encümenine müracaat etmeleri.

Evkaf umum müdür-lüğünden:

Beyoğlunda Fatmahatun mahaltesinde Ayazpaşa vakfı arazisinden 30 harita numaralı 44 metre 250 santimetre murabba mahal bilmüzayede furuht edileceğinden taliplerin teşrinisaninin beşinci çarşamba günü saat 14 de kadar İstanbul Evkaf müdüriyetinde orman ve arazi idaresine müracaat etmeleri.

Doğum ve Kadın hastalıkları mütehassısı
Doktor
Hüseyin Naşit
Türbe, eski Hilâiahmer binası
No. 10 Tel. İstefon : 2622

Pazarlıkla gübre satışı

Pendik Bakteriyoloji Enstitüsü müdürlüğünden:

Pendik Bakteriyoloji hane baytarisinde mevcut gübreler paralık suretile 9 Teşrinisani 930 tarihine müsadif Pazar günü satılacağından gübreyi görmek ve şeraiti anlamak isteyenler her gün almak isteyenlerin yevmi mezkûrda saat 14 de müessese müdüriyetine müracaat eylemeleri.

Büyük Tayyare Pıyangosu

Hiç beklenilmediği bir zamanda birdenbire zengin olmak ancak tayyare piyango bileti almakla kabildir. Onun için

TAYYARE PİYANGOSU BİLETİNİ ALINIZ.

4 üncü keşide 11 Teşrinisani 1930 dadır.

Büyük ikramiye **45,000** liradır.

VAKITIN Küçük ilânları

Her gün neşrolunur	
Tarife	
1 Defalık kuruş	30
2 " " "	50
3 " " "	65
4 " " "	75
İhtiyaç kalmayınca caya kadar (azami 10 defa) ilân edilmek üzere maktu	100
Abonelerimizin her üç aylığı için bir defası meccanen.	
4 satırı geçen ilânların fazla satırı için 5 er kuruş zammolunur.	

Gümrük komisyoncusu aranıyor — Gümrük tarifesinin tabikatını bihakkin bilen terbiyeli gümrükçü şirket için aranıyor. Taliplerin B S. rûmuzu ile İstanbul 75 numaralı posta kutusuna müracaatları mercudur. (4)

Para kazanmak ister misiniz? Hanımlara beylere kolay bir iş içiniz olmadı zamanlardan istifade edeceksiniz 2-4 arasında müracaat İstanbul dördüncü vakif han içinde unionkoltesriat (7).

Taksitle — Hanımlara beylere elbise kumaşlar hanımlara beylere hazır ismarlama elbiseler Paltolar mantolar muşambalar her nevi ayakkapları lastikler soşonlar İstanbul dördüncü vakifhan içinde Unionkoltesriat (7)

Marsilya kiremitleri hakkında bir mütehassıs usta: — Plan tertip fabrika inşa eder. Keza her kiremit fabrikasına elzem olan hususî marsilya kiremitleri için zikzaklı rînk biçimi furunlar inşa eder. Adres İstanbul Sirkeci Şahinpaşa oteli Slavko Şurkof (2)

Satılık arsa
Bakırköyünde Aksu mevkiinde çimento fabrikası ittisalinde fabrika yapılmasına elverişli kırk dönümden fazla bir arsa satılıktır. Gazetemize S,Z rumuzile müracaatları.

Defterdarlık ilânları

Mevki	Cinsi	No: su	Miktarı ziraat	Muhammen bedeli lira
Pendik caddesi. Tarla		2919-16	2062	350

Balada mevkii ve cinsi muharrer bir kit'a tarlanın mülkiyeti 27-10-930 tarihinden itibaren 21 gün müddetle müzayedeye çıkarılmıştır. Verilen bedel haddi lâyıkında müddet içinde müzayedeye çıkmadığı takdirde 16-11-930 tarihine müsadif pazar günü saat 15 ten 16 ya kadar Kartal malmüdürlüğünde alım ve satım komisyonunca aleni surette müzayedesi icra kılınacağından taliplerin yevmi mezkûrda teminat makbuzlarıyla komisiyona müracaatları ilân olunur.

Tütün İnhisar umum müdürlüğünden:

100 kilo :	Karpit
15 adet :	Pirinç saç levha
36 " :	Çelik " "
3 " :	Tesviyeci mengenesi

Mübayaası tekrarr eden bu levazım için evvelce yapılan aleni münakasada tüccarın teklif ettikleri fiyatlar haddi layık görülmemiştir. Talip olanların, son fiyatlarını vermek üzere (17 Teşrinisani 930) Pazartesi günü saat 11 de Galatada mübayaat komisyonuna müracaatları.

İstanbul Belediyesi ilânları

Beyoğlunda Hüseyinağa mahallesinde Koltuk sokağında 3 No. lu kısmen münhedim hanenin olbapta cereyan eden muamele kanuniye neticesi ankazın 1-11-930 tarihine müsadif Cumartesi günü mahallen esnaf arasında müzayedeye vaz edilerek cereyan eden müzayedeye neticesi ankazın tamamı 175 liradan Kasımpaşada Uzunyol caddesinde enkazcı esnafından Yusuf çavuş üzerinde kalmış isede fiatı mezkûr muvafık görülmüyerek müzayedeye tehir edilmiş ve yevmi müzayedeye 5-11-930 tarihine müsadif Çarşamba günü kablezzeval dokuza bırakılmış olduğundan alâkadarların yemv ve saati mezkûrda müzayedeye iştirak etmek üzere mahalli mezkûrda bu'unmaları ilân olunmuştur.

İstanbul belediye dairesinden: Gedikpaşada Esirkemal mahallesinde mektep sokağında Tatlıkuyu hazne ve tulumbasının tamiri pazarlıkla yaptırılacaktır. Taliplerin 5 Teşrinisani 930 Çarşamba günü saat on beşe kadar levazım müdürlüğüne gelmeleri.

Mes'ul Müdür: Refik Ahmet